

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemanj:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 550
na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tiskarstvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sredi tiskarskega dneva.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 lin., za dvakrat po 12 lin., za trikrat ali večkrat po 10 lin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 650
na mesec 230

za Nemčijo:

celo leto K 24—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24— | Četrt leta . . . K 6—
Pol leta . . . 12— | En mesec . . . 2—
V upravnistvu prejemanj na mesec K 190.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25— | Četrt leta . . . K 650
Pol leta . . . 13— | En mesec . . . 230
Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega placila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Mir in dreadnoughti.

V Budimpešti je včeraj v delegacijskem odseku za zunanje zadeve govoril minister za zunanje zadeve grof Aehrenthal in očitno razmerje Avstro-Ogrske do drugih držav. — Aehrenthalov ekspezo je popolnoma podoben njegovim prejšnjim ekspezi, v precej nezanimiv: Mednarodna situacija se od poslednjega ministrskega ekspeza ni prav nič izpremenila, nikjer ni nevarnosti za kak morebitni konflikt in razmerje avstro-ogrsko monarhije do ostalih držav je ostalo prav isto, kakor je bilo spomladati pretečenega leta. Torej mir, najlepši mir vsepovsod. Vseeno pa meni baron Aehrenthal, da bi politični barometer lahko pokazal slabo vreme. In to morebitno slabo vreme naj opravičuje one ogromne kredite, katere zahteva vojna uprava.

Za časa aneksije Bosne in Hercegovine si je vojna uprava nabavila, kar ji je le srce poželelo. Okroglih

sto milijonov kron je izdala brez zakonitega dovoljenja za oborožitev armade. Ti izdatki so se sicer v zadnji delegaciji odobrili, vendar pa zahtevata vojaška in mornariška uprava zopet ogromnih vsot. Za leto 1911. zahtevajo za redne potrebe vojaštva 27 milijonov več, nego leta 1910; za izvanredne pa še 20 milijonov kron. Toda to še ni vse. V tekočem letu hočejo izvesti brambno reformo ter uvesti dveletno vojaško službo. S tem bi bili spojeni zopet novi stroški, in sicer na leto okroglih 50 milijonov kron. Kar črno se dela človeku pred očmi, če čita te številke. 550 milijonov kron zahteva državna uprava leta 1911 za armado in mornarico.

V soboto je admiral Montecuccoli rožljaz z orožjem, slikal v temnih barvah politično obzorje, ter zahteval na podlagi tega od davkoplačevalcev ogromne vsote za nove dreadnoughte. Včeraj je pa grof Aehrenthal kar naenkrat prepodil te oblake ter nam pokazal politično obzorje v jasni luči. In kdor se spominja, kako je vpokojeni admiral Chiari hujškal na vojno zoper Italijo in kako je to hujškanje odmevalo po vsem avstrijskem klerikalnem časopisu, se mora čuditi pogumu grofa Aehrenthala, ki trdi, da ni nikjer nevarnosti, obenem pa zahteva, naj davkoplačevalci z veseljem vzamejo na svoja ramena novo veliko breme vojaških in mornariških zahtev.

Naši diplomati so se popolnoma navzeli duha nemškega cesarja Viljema in hočejo s pomočjo kanonov in dreadnoughtov napraviti iz Avstrije velemoč, iz tiste Avstrije, ki je vsled nesrečnega narodnostnega boja, klerikalnega hujškanja in ponesrečene gospodarske politike — popolnoma razdrapan. Avstro-Ogrska potrebuje notranje okrepitve, če naj kot velemoč uspešno konkurira na gospodarskem bojišču.

Sovražniki davkoplačevalcev so tisti ljudski zastopniki, ki bodo odobrili ta atentat na žep davkoplačevalcev samo zaradi tega, ker se grof Aehrenthalu zdi, da bi politični barometer lahko pokazal tudi slabo vreme. Kranjsko deželo zastopa v delegacijah največji »prijatelj« našega naroda dr. Ivan Šusteršič. Zelo smo radovedni, če se bo ravnal po Aehrenthalovem barometru ter se zbal slabega vremena.

Ovadah dr. Benkovič hoče uiti!

(Uničujoče gradivo o narodnem izdajstvu klerikalcev v zadevi slovenske tiskarne v Celju.)

Sedaj, ko so se nesramni spletki dr. Benkoviča strnele zmešale in so javne oblasti izprevidle vsled poduka iz poučene strani, da jih je dr. Benkovič strahovito nafilal, je dal ta s pasjim bičem tepeni pošteniakov iz strahu pred ljudsko nevoljo celil zadevi drug značaj. Brzjavil je »Slovenec« in pisal v »Stražo«, da so se pravzaprav pritožile klerikalne članice »Zveze slovenskih posojilnic« v Celju zoper Zvezno podjetje, ker se zaradi zatirjanega slabega gospodarstva liberalcev bojijo, da bodo uničene. Kako strahopetno in lažnjivo tu dr. Benkovič postopa, dokazuje z objavo ovadbe dr. Benkoviča, katere doslovno besedilo imamo v rokah. Dr. Benkovič je meseca decembra preteklega leta slovit. Zvezna podjetja (tiskarno in trgovino s papirjem) denunciral ministrstvu, namestništvu in mestnemu uradu v Celju s sledečo vlogo (v nemškem jeziku!).

Dr. Benkovič pravi: »Ministrstvo je dovolilo društvu, baviti se s tiskarstvom le v kolikor je potreba glede tiskovin za posojilnice.« Da bi onemogočil prehod podjetij v druge narodne roke, opozarja dr. Benkovič v svoji spomenici na odlok ministrstva, rekoč: »Preustrojitev društva se prepove.« V jako slabi nemščini nato dr. Benkovič v svoji spomenici vladi in dr. Ambrožiču pripoveduje, da § 19 društvenih pravil ne pove dovolj jasno, kakšnim podjetjem je čisti dobiček namenjen. »Ker ne ustreza ministrskim navedbam iz leta 1905 in 1906, je društvo protipostavno«, pravi dr. Benkovič: »Društvo svoj namen zasleduje v nasprotju s postavnimi določbami, ker se bavi s trgovskimi in obrtnimi posli.« To sledi po ovadbi dr. Benkoviča iz dejstva, da društvo v svoji Zvezni trgovini prodaja celo peresa in druge pisalne potrebščine. Pri tem pozabi, ali ne ve dr. pošteniakov Benkovič, da ima društvo od javne obrtne oblasti izdan obrtni list in da kot tako plačuje vse davke. Da bi počasi mogel preiti k sumničnemu pošteniakov slovenskih podjetij, začne opazovati v nadaljevanju spomenice, da je hiša

društva celo s posojili obremenjena. Dr. Benkovič pa ne pove, da so vključena le posojila hranilnic, ki smejo dati posojila le do polovice vrednosti hiš. Če bi to bil povedal, bi bil tudi vsakega vladnega činitelja opozoril, da je hiša pri hranilničnem posojilu in obremenitvi z okroglo 70.000 K, vsaj dvakrat toliko, torej okoli 150 tisoč kron vredna. Dr. Benkovič v svoji vlogi neustrašeno dalje denuncira. Opozarja slavno c. kr. vlado, da ima tiskarna tudi svojo knjigovodnjo, kar je kruto kršenje zakona! (Katera večja tiskarna pa nima tudi svoje knjigovodnje?) Da bi pa svoj namen zanesljivo dosegel, pravi dr. Benkovič, da je obrt knjigovodnje sleparsko na ime posameznika prijavljena. (Pojd si učit denuncijantstva, kdor tega še ne zna!) Dr. Benkovič nadaljuje za vladne kaline preračunano, da je društvo sicer že pred 20. leti dobilo tiskarsko pravico (torej pravico vse tiskati, kar kdo naroči!), toda modrijan dr. Benkovič pravi, da ima društvo to pravico danes, kljub koncesiji, protipostavno v rokah. Dr. Benkovič je tu računil na normalne možgane vladnih uradnikov, ki se za taka malenkostna protislovja pač ne bodo brigali, (ker je prilika, liberalce udariti!).

Da bi klerikalni dr. Benkovič dokazal, da ne bo obstruicije v štajerskem deželnem zboru zastoj opustil, zahteva plačilo. Sramežljivo namigne grofu Claryju, kot cesarskega namestnika, da ne potrebuje druge kompenzacije, nego uničenje »Narodnega Dnevnika«, »Narodnega Lista« in »Süddeutsche Volksstimme«. Dr. Benkovič dokazuje, da vsi ti listi izhajajo protipostavno. (Ker smo za to, v mesecu decembru 1910 vloženo ovadbo dr. Benkoviča dobro vedeli, nismo hoteli izpostaviti v novem letu naročnikov »Narodnega Dnevnika« intrigam vlade po komandi ljubljence in ne več obstrukcionista dr. Benkoviča!) V krasni nemščini lomi dr. Benkovič v svojem memorandum naprej: »Tudi protokolarirana trdka »Zvezna trgovina« je protipostavna, ker hoče dobiček delati in ne dela samo za svoje člane.« Zdaj pa pride najizdatnejši razlog za razpust tega slovenskega društva: »Seitdem sich die Gebahrung in jungen, unerfahrenen und verantwortungswissen Händen befindet, werden alle Unternehmungen in einem gewissen parteipolitischen Interesse ausgebeutet.« — S temi besedami

dolži sloviti častilec farovskih in kmečkih žepov dr. Benkovič priznati nesebično delujoči odbor društva (dr. Kukovec, župan Sirca, župan Ferline, trgovec Stermecki, dr. Kallan, dr. Koderman!) brezvestnosti! Mož pravi popolnoma neženirano, da je ta odbor podaril narodni stranki za 33.000 K letakov. (V resnici je podjetje od narodne stranke imelo na leto okroglo 80.000 K dohodkov in pri tem gotovo tretjino dobička!) Da bi škodoval tudi »Celjski posojilnici«, ker je pri tem milijonskem podjetju pač brezuspešen trud, namigne dr. Benkovič, da je narodna stranka obremenila Zvezno tiskarno pri celjski posojilnici za 147.000 K. V času, ko imajo člani narodne stranke pri društvu besedo, pa v resnici »Celjska posojilnica« ni posodila niti vinarja, pač pa prej, ko se je denar res porabil za investicijo v podjetja, ki reprezentirajo četrt milijona kron. Računajoč na veliko temeljnost vladnih možganov, pa pride dr. Benkovič v isti sapi na popolnoma nasprotno stališče, češ, da je velika nevarnost, da bodo pod njegovim jeroštvom stoječe klerikalne posojilnice, ki so še pri tem podjetju udeležene, vse izgubile! Ta veliki prijatelj ljudstva pa ne pove, da imajo klerikalne posojilnice v podjetjih skupno le 14.250 K denarja, katerega bagatela bi se jim bila takoj izplačala, če bi se odboru društva »Zveze slovenskih posojilnic« bilo to le rahlo namignilo, ker četrtmilijonsko podjetje ne potrebuje take bezaške vloge članic, ki se uklanjajo duševni impotenci denuncijanta dr. Benkoviča.

Dr. Benkovič pravi doslovno: »Der Verein (»Zveza slovenskih posojilnic« v Celju) ist anzulösen, weil er seinen Wirkungskreis überschritten hat.« Torej to podjetje, ki je eden izmed stebrov celjskega slovenstva, se naj uniči. »Zu den Versammlungen sind Abgeordnete der Regierung (prijatelj »Süddeutsche Volksstimme« dr. Ambrožič!) zu entsenden.« Z drugimi besedami povedano, narodno slovensko društvo se naj izroči nožu najstrupenejših sovražnikov Slovencev v Celju.

Da bi c. kr. vlada na noben način cilja ne izgrešila, konča dr. Benkovič svojo spomenico z besedami: »Eventuell ist die Tätigkeit des Vereines einzustellen.« In da bi bil konec obstrukcije v štajerskem deželnem zboru, je vlada po receptu dr.

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

»Vrhovno sodnijsko oblast je pred dolgimi leti odstopil samostan proti desetini Hasberskim gospodom,« se je oglasil zopet pater prior, »zdaj jo ima gospod Rauber, a on ne veruje, da bi bili v njegovem pravdnem okolišču čarovniki in vešci. Ne preostaja nam drugega, kakor da naznanimo zadevo deželnemu glavarju in poprosimo vicedoma, da pritise na gospoda Rauberja ali pa vzame zadevo sam v roke.«

»Naznaniti je pa treba tudi deželnemu glavarju samemu glede Ivana Šteberskega« se je oglasil pater Joachim. Duhovščina kranjske dežele je bila namreč dobila že leta 1399 od nadvojvode Viljema izjemno pravico, da jo je smel soditi v posvetnih stvarih samo deželni glavar sam in ne, kakor je bilo v navadi v drugih deželah, njegov namestnik ali vice-dom.

»Ali pa je njegova krivda dokazana?« je ugovarjal prior.

»Izkaže se pri preiskavi« je odgovoril eden patrov.

»Na natezalnici« je vzdihnil pater Silverij.

»Če treba tudi na natezalnici« je bil trdi odgovor patra Joahima.

»In ne pomislite kaka sramota je to za ves duhovski stav?« je vpraševal nadalje prior. »Duhoven, ki je stal pod nami in na natezalnici kot čarovnik? Zakril si je oči in naglil glavo.«

»Pokličimo ga na odgovor sem v samostan!« je predlagal eden očetov. »Če pride?« so dvomili drugi in zmajevali z glavami.

»Poskusiti je treba vse« je menil pater prior. »Še danes hočem postaviti poziv, ki naj se prebere na prižnicah vseh naših cerkva. Obljubim mu varno pot.«

»V pozivu pa je treba samo omeniti, da zahtevamo pojasnila glede dogodkov na Šteberski graščini« je svetloval pater Joachim. »Bog ne daj omeniti, da se bo moral zagovarjati za svoja lastna dejanja.«

»To bi bila prevara!« se je napol tiho oglasil pater Anzelm.

»V verskih stvarih se ne more govoriti o prevari« ga je zavrnul pater Joachim. »On se je izkazal nezvestega napram cerkvi, ali naj jemlje cerkev obzir na njega? Ali je prevara če se zamolči, česar človek noče povedati?«

»In kaj se zgodi z njim, če pride?« je vprašal pater Anzelm nadalje.

»Poskrbimo, da ne more več razširjati krive vere med ljudstvom.«

»Z umorom?« je jezno vprašal zopet najmlajši pater.

»Kam misliš? S krvjo se ne onesnaži roka duhovnika!«

»Tem hujše za njega!« je vztrajnil pater Anzelm in se obrnil v stran, oči patra Joahima pa so visele nepremično na njem s tako strepo strastjo, kakor bi mu hotel pogledati pod v težkih vzdihih se dvigajoče oprsje.

Končano je bilo posvetovanje, storjen je bil sklep, ki ga niso hoteli imenovati z besedami. Težko kakor mora je ležalo na očeh, samo pater Joachim je zrl po refektoriju s plamenimi očmi.

»Molimo!« je vzdihnil prior Silverij in začel je dolgo molitev in pater so mu odgovarjali v ubranih akordih. Tih in trepetajoč je bil njegov glas in umirali so akordi odgovora pod visokim stropom refektorija.

»Libera nos a malo!« je vzkliznil pater prior.

»Amen!« mu je odgovorilo okrog mize.

VII.

Nevarna so bila pota na Javorniku in na Slivnici. Niso to bila pota, ki si jih je napravil človek, da pride lažje k svojememu sosedu. Lovci jih je izhodil zasledujoč hrtega jelena, potok jih je vrazil v zemljo, ko je drvil spomladski s hudourni močjo proti Cerkniskemu jezernu. Debelele sinke so trohnele izkoreninjene ali ulom-

ljene od silne burje med gostim, skoro neprodornim grmičevjem. Solnce je prodiralo le poredko skozi temno igljevje. Težka sopara se je vlekla med omahovljenimi debli in bradičastimi lišaji ki so upogibali dolenje veje stoletnega hojevja. Divji gozd se je razprostiral na zahodu in na jugu Cerkniskega jezera, zavetišče zverem in od poštene družbe izgnanim ljudem. Neštevilne doline so odpirale za Kožjekom na široki planoti svoja žrela, visoke skale so se vzpenjale iz temnega zelenja, porasčene z gostim bršlinom. Globoke razpoke in črne jame so se odpirale v nedostopnih višavah, zavetišče divjim golobom. Visoko nad temnim prepadom na vrhu navpične skale na Debelem kamnu se je bil nastanil lovec v nizki, iz sirovih debel zgrajeni koči. Od tod je hodil na lov za svojega gospodarja Auersperga. Nastavljal je lisicam in z risi in divjimi mačkami je živel v večni vojni. Preganjal je volka in isledoval stopinje medveda.

Tam je našel Ribič s svojima sinovoma zavetje. Tja se je napotil Ivan z Rezikom in malo Franico.

Težavna je bila pot, težavna tem bolj, ker so morali ubežniki tavati po najgostejšem lesu. Le težko so se prerili korak za korakom skozi goste suhe vejeve, ki jim je kakor mreža preprežala pot.

Pri lovcu Jurju so se zbirali ubežniki čez dan. Režika in mala

Franica sta mu pomagala pri delu v hiši, oba Ribičeva sinova sta ga spremljala na lov in Ivan je iskal in prinašal zelišča. Samo stari Ribič je posedeval čez dan v solneu na robu skale in gledal predse v valove oblake. Kadar pa se je napravljati večer in so se začeli plaziti po dolinah mrakovi, je vrgel čez ramo veliko vrečo in zganil obširno mrežo. Brez slovesa je obhodil ogromno skalo in izginil v temnem gozdu proti Cerkniskemu jezernu.

Tako so se preživljali ubežniki. Ob nedeljah pa je hodil lovec Juri v Cerknico k božji službi in poizvedoval, kaj govore ljudje po dolini. Trije tedni so že bili prešli. Lov na jezeru je bil končan in pozabljen je bilo že skoraj, kar je pred nedavnim časom še razburjalo vso Cerknisko kotlino.

Tretja nedelja se je bližala že večeru.

Pred kočo na Debelem kamnu je sedel stari Ribič in imel je čelo nabrano v globoke gube. Skrbelo ga je to življenje in skrbelo ga je prihodnost. Z veseljem je bil izpočetka gledal s kako zaupljivostjo se je Režika obrnila do Ivana, sedaj mu je to delalo težke skrbi.

»Nimam več moči nad dekletom!« take so bile njegove misli. »Kar reče on, to je prav, kar zapovem jaz, mora potrditi on, sicer nima veljave. Dve nedelji že odlašaj, zakaj ne gre k Rauberju, da reši nas in dobi sebi odpusteno?«

Benkoviča začela štajersko Slovenstvo kurirati v smislu zadnjega odstavka spomenice dr. Benkoviča s tem, da je slepo in brez informacije pri vodstvu podjetij ustavila obrat podjetja, nevede, da s tem postavi stotisoče narodnega premoženja v nevarnost.

In pri vsem tem se izgovarja g. dr. Benkovič sedaj na žrtve svoje brezsrčne agitacije, na klerikalne posojilnice, v katerih imenu je še le naknadno vložil nove ovadbe, da sebe opere! In to stori mož, glede katerega je s listinami dokazano, da je še pred pol letom čuval interese klerikalnega zadruštva na ta način, da je spekulantom okrog »Glavne (»liberalne«) posojilnice v Ljubljani« proti masni proviziji iskal na nevarnost tisočev ubogega ljudstva (zadrušnikov!) kredit pri zavodih nemške klerikalne stranke v Gradcu, kjer niso vedeli, da ta kredit ni več rešen!

Ekscelencija grof Clary in Aldringen! Čestitamo vam, da ste se usedli temu gospodu že drugič na limanice!

Nemška nasilstva pri ljudskem štetju v Spitalu na Koroškem.

Znano je, da je okrajno glavarstvo v Spitalu na Koroškem obsodilo v dvadnevni zapor tamkajšnje železniške uradnike Milana Petka, Frana Rožmana in Josipa Jenka, ker so »kljub poduku s strani občinskih organov« vpisali v popisovalno polo za ljudsko štetje slovenščino kot občevelni jezik.

Proti tej obsodbi so se imenovani uradniki po odvetniku dr. Trillerju pritožili na koroško deželno vlado, ki je pritožbo rešila ugodno.

Ta dni so dobili gor navedeni železniški uradniki ta - le uradni odlok:

»C. kr. deželna vlada je z odlokom z dne 21. januarja 1911, št. 331 na Vašo pritožbo razveljavila radi pomanjkanja kaznivga dejanja t. uradni kazenski izrek, s katerim ste bili obsojeni radi prestopka § 30. zakona z dne 29. marca 1869, drž. zakon št. 67 vsled neresnične navedbe pri ljudskem štetju (vpis slovenščine kot občevelnega jezika) v denarno globo 30 K, v slučaju neizpolnitosti v dvadnevni zapor. O tem se obveščata. C. kr. okrajno glavarstvo v Spitalu, dne 24. januarja 1911.«

Ta rešitev deželne vlade je spitalške Germane silno ogorčila in razjarila. Ker so bili prepričani, da je na to odločitev deželne vlade v prvi vrsti vplivala interpelacija poslanca Ivana Hribarja v tej zadevi v parlamentu, so dali to interpelacijo dobesedno ponatisniti. To interpelacijo so dali s pripombo »Sicer se bodo od poklicane strani napravili vsi primerni koraki, da se take predznosti v bodoče preprečijo, vendar pa kaže ta slučaj, s kakšno brezobraznostjo tu nastopajo slovanski pritepeniki« - nalepiti po vseh vogalih ter razširiti v več sto izvodih po mestu. Preteklo nedeljo, dne 29. januarja pa so priredili v hotelu »Salzburg« shod, da zavzamejo, kakor je bilo napisano na lepkih, »stališče proti slovanski brezobraznosti in njenim izrastkom pri ljudskem štetju v nemškem mestu Spitalu na Dravi.« Na lepkih je bilo z belbelimi črkami še tiskano: »Deutsche, wahren Eueren Boden gegen das Eindringen des Slovenentums! Erheben die Ehrenpflicht!« - Kljub velikanski reklami je bil shod navdse klavnen, udeležilo se ga je samo nekaj kričačev in tovariši slovanskih uradnikov Petka, Rožmana in Jenka s postajnačelnikom vred. Na shodu se je seveda na vse načine hujskalo in ščuvalo proti slovanskim uradnikom, ter se končno izvolila posebna deputacija, da bo šla na Dunaj k železniškemu ravnateljstvu zahtevati, da se naj uradniki Petka, Rožmana in Jenka nemudoma premesti iz Spitala. Takisto se je sklenilo, pritiži z najstrožjim bojkotom proti imenovanim slovanskim uradnikom. Ta bojkot so Spitalčani seveda takoj jeli izvajati. Odpovedali so hrano in pijačo v vseh gostilnah, samo v koldvorskem bufetu jim še dajejo milostno najslabšo hrano in pijačo za drag denar. In če se še tu končno premislijo, potem lahko slovanski uradniki umrjejo gladi. Pozivamo slovanske in slovanske poslance, naj vendar napravijo enkrat energično konec nemškemu divjaštvu v Spitalu s tem, da se imenovani slovanski uradniki premeste na slovenska tla, s čimer bo ustrezno spitalskim Germanom, kakor predvsem slovanskim uradnikom samim.

Politična kronika.

V odseku za zunanje zadeve avstrijskih delegacij je govoril kot prvi za grofom Aehrenthalom dr. Kramar, Ostro je grajal delovanje naše

ga zunanje ministrstva, ki je povzročilo, da srodniče srednjeevropske politike ni več Dunaj, temveč Berlin. Berlin je to igro naravnost sijajno igral. Bila je to mojstrska poteza moderne diplomatske umetnosti. Poudarjal je veliko važnost postupnega sestanika. Ta sporazum je posebne važnosti za interese slovanskih narodov v Avstriji in za monarhijo. Treba je biti zelo previden. V Carigradu danes je prevladujoče gospodarski vpliv Nemčije. Bagdadska železnica bo vedno služila specialno nemški trgovini, nemškemu eksportu in nemški kolonizaciji. Nemčija si mora ohraniti zvezo s svojimi odjemalci. Med Boguminom in Carigradom ne sme biti za nemško trgovino barjer. Nemčija mora z vsemi silami na to delovati, da nas ohrani v takem stanju, da ne bo ovirano pri njenem »Drangu nach Osten«. Vse naše stremjenje po samostojnosti bi bilo Nemčiji nepriljubeno. Tega za Nemčijo neobhodno potrebnega vpliva na našo zunanjo in notranjo gospodarsko politiko, to mirovno, počasno okupacijo se mi Slovani ne bojimo samo z ozirom na nas, temveč tudi z ozirom na monarhijo in njeno samostojnost. Bojimo se je tudi z ozirom na Slovanca na Balkanu, kjer nas je Nemčija že itak izpodrinila z vseh gospodarskih pozicij. Zlastno je, da je naše zunanje ministrstvo popolnoma preprečilo, da bi mogli ugodno izrabljati svojo geografično lego napram Balkanu. Rusija se agresivne politike Avstrije tudi pred postupnim sestanikom ni bala. Da pa Avstrija ne postane tudi gospodarsko-politična dependanca Nemčije, kakor je že politična, je ravno za Rusijo življenjskega interesa. In sicer ne samo za Rusijo, temveč tudi za balkanske države. - Svoboda, neodvisna Avstrija je za Rusijo mnogo manj nevarna, nego Avstrija, ki je vsled ruske politike prisiljena, da pričakuje vse od milosti in naklonjenosti Berlina. Zdaj se še le pokazujejo slabe posledice naše bosanske politike. Traja je, da se prebudimo iz hipnotizma nibelunške zvestobe. Nemška politika se hitro bliža svojemu velikanskemu cilju prve evropske velemoči. Kot idejo bodočnosti laicira Nemčija zblizanje konservativnih moči. Končno pravi, da ne bo glasoval za proračun zunanje ministrstva. Za dr. Kramarjem sta govorila poročevalci Baquehem in delegat dr. Fuxner. Na to je odgovarjal grof Aehrenthal, ki je izjavil, da se v nekaterih točkah popolnoma strinja z izjavljani dr. Kramarja. Poudarjal je, da je avstrijska zunanja politika konservativna in da ne zasleduje ekspanzivne tendence. Po izjavljani grofa Aehrenthala se je razprava prekinila. Danes je zopet seja.

K dijaškemu štrajku v Krakovu se poroča še sledeče. Med navalom na dvorane so nanesti klerikalni dijaki na hodnike cele barikade klopi, to pa naprednih dijakov ni oviralo, razbili so vsa predavanja, o katerih so vedeli, da se vrše. Večkrat in na več krajih se je vnel prav hud boj med klerikalnimi in naprednimi dijaki pri čemer so igrali veliko vlogo tudi odtrgani deli klopi. Končno se je posrečilo naprednim dijakom potisniti klerikalce z univerze. Vršila so se potem po hodnikih posvetovanja dijakov, na katerih se je sklenilo, da vztrajajo dijaki na vsak način na svojem odporu, dokler se ne prekliče obsoda. Dijaki so se bili preskrbeli z živili ker so vedeli, da bo trajal boj zelo dolgo. Popoldne ob 4. so zasedli napredni dijaki vse prostore. Akademski senat se ni mogel sniti na posvetovanje, ker so bili vsi doktori v univerzo zastraženi. Policija je univerzo obkrožila, da lahko dobi od dijakov njih imena čim zapuste poslonje. Dijaki pa so sklenili, da ostanejo tudi čez noč v univerzi. Ob 6. zvečer je prišlo pred univerzo vojaštvo z nasajenimi bajoneti, da nadomesti policijo in eventualno s silo izprazni vseučiliške prostore. Skoro gotovo je, da bodo univerzo zaprli. - Med dijaškimi pristajali narodnodemokratske stranke, t. j. parlamentarne skupine Glombinskega, sta se pojavili dve struji. Iz početka so hoteli čakati, da dobe direktive od parlamentarne strani, ker na takih instrukcij ni bilo, je izstopil velik del dijakov iz te skupine in se pridružil štrajkaščim. Ravno tako so se odločili za štrajk tudi pristajali ljudske stranke, t. j. stranke, kateri stoji na čeln Stapiški. Štrajkaščim so se nadalje pridružili tudi Židje. - Doročki na krakovskem vsenčiljsen so izjavili odmev tudi na drugih vsenčiljskih. V Lvovu je prišlo do ostrih konfliktov med klerikalnimi in naprednimi dijaki, ker klerikalci niso hoteli ukočevati sklepa naprednih dijakov, da ne dopnete predavanja. - Na Dunaju so akademski krogi napriližani, da krakovska vsenčiljska afera ne bo imela mnogo vpliva na napredno dijaštvo. Pač se pričakuje, da bo svobodnodelno dijaštvo izrazilo krakovskim naprednim dijakom svoje simpatije in sklenilo morati tudi formalno resolucijo, da se naj

bolji teoklohi fakulteti iz univerze. Slovansko dijaštvo na Dunaju najstrože oboja to hladno stališče nemškega elementa, zlasti z ozirom na to, da so se slovanski dijaki v snani Warmundovi afori zavneli za nemška stremiljenja z isto vnamo kakor bi to bila slovanska zadeva. - Ob 10. zvečer je sklenil dogovor z naučnim ministrom, da zapre univerzo. Vojaštvo se je odpravilo ispred poslonja in obkoljenim dijakom se je dovolila prosta pot. Sklenilomodernizirani poslanec Daszynski je pred univerzo govoril mnogostevilno zbranimu občinstvu. Dijaki so odšli potem pred Mickiewiczev spomenik, kjer so govorili tudi razni govorniki. Po drugih avstrijskih univerzah se pričakuje tudi stavke dijakov, da izrazijo svoje simpatije boja krakovskih dijakov.

Seja hrvaškega sabora je bila večer zelo slabo obiskana. V seji je utemeljeval poslanec dr. Pomper svoj nujni predlog glede enakopravnosti hrvaškega jezika v deželni zboru ogrskem. Pomper se sklicuje na poslanca Supila, ki je imenoval obstrukcijo koalicijske v državnem zboru komedijo. Supilo ugovarja, da tega ni nikoli rekel. Pomper pa nadaljuje, da je mnogo kriva glede železničarske pragmatike tudi hrvaško-srbska koalicijska. Poslanec Stjepan Radić se pridružuje izvajanjem poslanca Pomperja, ravno tako poslanec dr. pl. Nikolić. Popoldne so prišli na vrsto interpelacije in sicer je interpeliral poslanec dr. Mazzura vlado glede pospeševanja obeta. Končno se je ban dr. Tomašić bavil s hrvaškim časopisem, imenoval socialnodemokratske liste glasila brez globlje vsebine in se norčeval iz »Agrar Tagblatt«.

Bosanski odsek delegacij je imel večer pod predsedstvom dr. Gessmanna seja. Sejo je otvoril z daljšim govorom dr. Gessmann.

Turško-bolgarska carinska vojna se še vedno postruje. Bolgarsko finančno ministrstvo je naročilo carinskim uradom, da morajo uporabiti za vse poslatve iz Turčije od 28. t. m. generalni carinski tarif.

Vstaja v Jemenu še vedno narašča. Kakor poročajo vesti iz Carigrada, se je vnel ob glavni železnici ljut boj med turškim vojaštvom in Beduini. Beduini so bili v tem boju premagani in so izgubili 300 mož, na turški strani pa je obležalo 18 mrtvih in 35 ranjenih. Turčija zbira z mrzlično naglostjo nove voje, da jih pošlje v Jemen. V Solun sta dospela dva bataljona redifskih vojakov, da se prepeljeta v Arabijo. Vojaki, ki so namenjeni proti vstašem, so iz vilajeta Kosovo. Parniki pa, ki naj preprečijo vojaštvo, še niso prišli v Solun, ker je na morju zelo viharo.

Na Kubi se revolucionarno gibanje vedno bolj širi. Gibanje je naprejeno proti ameriški gospodstvu. Ameriške bojne ladje so stacionirane pred Havano. Revolucionarji so komaj štiri milje severno od Havane napadli in oropali ameriške nakupovalce in eksporterje. Posebno nevarno je to gibanje v severnem delu otoka, kjer so že deset dni pretrgane vse brzogajne zveze.

Štajersko.

Četrta milijona kron za klerikalno zadruštvo na Spod. Štajerskem. Kot dodatek k vesti, da je dala vlada »Gospodarski zvezi v Ljubljani« 600 tisoč kron v pomoč, nam poročajo z Dunaja, da se pogajajo tudi štajerski klerikalci za 350 tisoč kron vladne podpore za deficite, katere so zakrivali posamezni kaplani in župniki pri posojilnicah in konzumnih društvih. In tega se prav jasno vidi, kako hlinavščina je bilo Koroško opoziranje in zavzemanje za radikalno politiko »Slovenskega kluba«. - Pripomnimo k temu zanimivemu poročilu, da so se klerikalci pogajali že lani v Gradcu za četrtmilijonsko podporo in za večji kredit pri nemški zadružni zvezi. Pogajanja pa niso uspela in - obstrukcija v deželnem zboru za »narodne zahteve« se je nadaljevala. Kravja kupčija se sedaj na Dunaju nadaljuje. Nimamo ničesar proti temu, da naši klerikalci tako lepo skrbijo za ugled svojih poslancev. Tisti lahkoverni noreci, ki pričakujejo od naših klerikalcev obrambe proti nemškemu in vladnemu nasilju, na bodo za eno razočaranje bogatajši. Volilcem bodo pa ti judašvi groši v klerikalnih žepih vendar odprli oči!

Se enkrat ljudsko štetje v Konjicah. »Marb. Zeit.« poroča rezultati ljudskega štetja v Konjicah, katerega je izvršil trški policaj, trd »Nemec.« Antonič, in dostavlja: »197 konjiških Slovencev je največ službečih ljudi. Napredovanje števila Nemcev kaže prav jasno zaupanje prebivalstva do župana Kovatscha.« Za prvake, da so konjiški Slovenci sami hlapci, se bodo menda že vedeli

destojno zahvaliti manj uniformirani barabi, ki je to pisala in pljuvala v lastno okleto. Drugi stavek pa kaže jasno, kako se je izvijalo v našem nemškem trgju ljudsko štetje. Kaj postava, kaj rešilni podatki - ljudsko štetje mora pokazati, da večina prebivalcev zaupa renegatskemu županu (!). Nemei nam s tem sami povedo, da so njihove številke iz ljudskega štetja priglajane in izključene. Kje pa je naš poslanec Plöck, da bi zahteval, naj se ljudsko štetje v Konjicah stisira in tarči nepristranskim organom? G. Antoniča pa vprašamo, ali je dobil tudi on kaj od tistih tisočev, ki jih je porabilo »dobrodelno in nepolitično« društvo »Südmarka« za ljudsko štetje?

Boj proti žganjpitju. Mariborska »Straža« javlja, da se je vršil dne 26. januarja v Ptuj zaupni sestanek duhovnikov in nekaterih posvetnjakov, na katerem se je razpravljalo o boju proti žganjpitju in alkoholizmu sploh v ptujskem in ormoškem okraju. Sklenilo se je tudi nekaj primerenih korakov proti širjenju žganjarske kuge v obeh okrajih, n. pr. omejitev števila žganjetočev, agitacija v cerkvi in šoli, podučni shodi, ponk po časopisju in tisku sploh, širjenje društva treznosti itd. Celu akcijo bodo podpirali tudi naprednjaki, ako ne bo zašla na stranske pote. Duhovščina ima pa prav posebno na tem polju hvalečno delo. Samo bojimo se, da ne bodo gospodje slisali od delavcev in siromašnejših ljudi: Vi pijete lahko drago vino, mi pa si moremo privoščiti le žganje! In o socialni, gospodarski strani tega vprašanja se v Ptuj ni nič veliko govorilo. Zato indi ne bo uspehov.

Turiste in poznavalce Savinjskih planin opozarjamo, na ravno kar izšlo »Panorama s Ojstrice«. Savinjska podružnica S. P. D. je letošnje leto poslala zelo izurjenega fotografa v Savinjske planine, ki je naslikal čez 30 lepih fotografij. Najvažnejša je »Panorama s Ojstrice«. Ta je sedaj edina te vrste ter se odlikuje posebno s svojo jasnostjo in obsežnostjo. To, kar je fotograf dobil na 6 velikih ploščah, je sedaj reproduktivno na skoraj 1 m dolgi razglednici v visokosti 14 cm. Dolga razglednica se da zložiti na 10 navadne velikosti. Razdeljena slika pa je v okvirju lahko okras vsake sobe. Cena brez poštnine 1 K. Razprodajala se bo panorama po raznih krajih, dobi se pa tudi pri založnici: Savinjski podružnici S. P. D. v Gornjem gradu.

Društvene prireditve v Celju in okolici. Trgovski plesni večer se vrši v nedeljo, dne 5. februarja v veliki dvorani celjskega Narodnega doma. Začetek točno ob 8. zvečer. Prijatelje društva in nepriljubene zabave opozarjamo znova na to priljubljeno prireditev. - Tambaraški zbor »Delavskega podpornega društva« koncertira na Svecnici v gostilni Radej na Bregu. Pred koncertom je ljudsko predavanje, kasneje ples in domača zabava. Začetek ob 4. popoldne. - »Bratno društvo« na Bregu pri Celju ima na Svecnici ob 3. popoldne v društvenih prostorih pri Radeju na Bregu svoj občni zbor.

Iz Zidanega mosta. Celjski list »Süddeutsche Volksstimme« je poročal naravnost neverjetne stvari, katere si je dovolil naš poštni oskrbnik v javnem lokalu. Onjemo, da so železnični uradniki zaradi oskrbnikovih psovč že energično zahtevali zaodstojenje. Dolgo ta mož, ki zdi se nam, bolj ljubi vino ko c. kr. pošto, ne more več ostati v Zidanem mostu.

Iz Smarja pri Jelšah. Načelovska mati. Kmečko dekle Marijo Kaspret iz St. Vida so ovadili, da si je odpravila nezakonskega otroka in ga dala po hlapcu Čretniku pokopati.

Iz Žalca. Nek uslužbenec znan tvrdke M. v Celju si je drznil minulo nedeljo v gostilni V. izzvati mirno slovensko družbo z »vahtarico« in raznimi psovkami. Zahvaliti se ima samo svoji ženi, da ni dobil zaslužnega plačila. G. M. bi pa svetovali, naj malo pomete take predrane uemakutarje iz svojih podjetij.

Slovensko tiskarno in papirno trgovino je na zahtevo predsednika »Zveze slovenskih posojilnic« dr. K. Koveca minulo soboto pregledala posebna komisija od namestnje v Gradcu in se prepričala, da je stvarno stanje glede teh podjetij tako, kakor ga je naslikal dr. Kovec v Gradcu in ne tako kakor ga je slikal dr. Benkovič v svoji denunciaciji. Komisija je bila s tem, kar je videla, zelo zadovoljna in se je izrazila jako pohvalno o podjetju.

Iz Ormoča. Ormoška »Citallija« priredi v soboto, dne 11. februarja ob 8. zvečer v svojih prostorih predpustno veselico s plesom. Vabimo k obilni udeležbi.

Iz Konjic. Pogorelo je v Tenini popolnoma domorje posvetilce Jožef Gorican. Goreti je začelo pri avinjskih bledih, odkoder se je ognj razširil na vse poslonje in uničil vse pri delne in druge premišljene. Škoda je zelo velika, ker je bila Gorican zavarovana za malo vsoto.

Trboveljske novice. Brata Simon in Miha Irgovšek sta v Lohi nakladala led. Pri tem se je Mihi spodrsnilo in udaril je Simona s pikačem v levo oko. Oko je izgubljeno in Simon je še povrh težko ranjen. - V rovu sta se sprla rudarja Vahter in Pevec. Pri tem je vrgel Vahter težko grudo promoga Pevecu v glavo in ga zadela od zadaj pri levem ušesu. Pevec se je takoj nezavesten zgrudil. Pretreli so se mu možgani.

Direktne vozove iz Dunaja v Zagreb bo upeljala na prošnjo deželne zveze za tujski promet Južna železnica v poletju. Vozovi bodo imeli 1. in 2. razred in bodo priklopljeni vlakom št. 505/6 in 505, kateri imajo tudi zveze v Brucku ob Muri.

Koroško.

Nemška brutalnost. Iz Beljaka se nam piše: V nedeljo, dne 29. januarja zvečer nas je sedelo več Slovencev v neki tukajšnji gostilniški sobi in trkajoč si klicali: »Zivio!« Pri sedenji mizi sedela nemška družba nas je nato začela psovati z »windische Hunde« - »Falten« itd. Eden teh nemških surovežev se je celo drznil zgrabiti za sokolski znak, ki sta ga imela dva naša tovariša, seveda ga ni dobil. Med prerekanjem so ti zverinski nemčurji celo zahtevali, da bi mi med sabo morali nemško govoriti. Ko smo končno odšli, so nemčurji za nami tulili »Heil!« Bili so menda veseli, da niso dobili s slovensko pestjo po čeljusti.

Primorsko.

Argentinsko meso. Prihodnji parnik z argentinskim mesom se pripelje v Trst sredi meseca februarja. Za Trst je namenjenega samo 1000 kilogramov mesa, ki se bo prodajalo po 1 K 20 vin. in 1 K 68 vin. a kosti vred. Meso, ki bo prišlo sedaj na trg, ne bo več tako masno, ker odrežejo mast že v Argentini.

Zapeljivec otrok. Pred tržaškim deželnim sodiščem se je zagovarjal v soboto 26letni Tomaž Galleone iz Neapolja, obdolžen, da je občeval s tremi deklicami v starosti 13, 12 in 10 let. Obdolženec je trdil, da ni on nagovarjal deklice, marveč da so one same njega zapeljale. Obravnava je odkrila strašno pokvarjenost med otroci. Galleone je bil obsojen na 4 mesece težke ječe, poostrene s postom.

Sladkosnede tatovi. Prejšnji teden v noči od četrta na petek so vdrl v pomočjo ponarejenih ključev tatovi v Trstu v slaščičarno Gatti v ulici Barriera vecchia št. 13. Vrata, ki so jih vlomili tatovi, vodijo iz veže v skladišče, od tam pa vodijo druga vrata v prodajalno. V prodajalni so ukradli tatovi mnogo čokolade, likerjev in 20 K. Skupna škoda znaša 350 K.

Zasledovanje steklega psa. V Trstu se je odigral v nedeljo divji lov na psa, ki je bil očitno stekel. Več stražnikov s potegnutimi sabljami je zasledovalo psa iz ulice Barriera vecchia čez trg Goldeni in Korzo v Staro mesto. V ulici Riborgo šele se je posrečilo nekemu stražniku psa zabosti. Med begom je pes ugriznil pet oseb, ki bodo vse oddane v Pasteurjev zavod, čim se izkaže, da je bil pes res stekel.

S koso. V Orseri pri Poreču se poklicali zdravnik h kmetu Dodliču, ki je imel v glavo zataknjeno koso, da mu jo odstrani. Dodlič se je bil namreč sprl z nekim drugim kmetom, ki ga je med preprirom udaril s koso po glavi tako, da mu je obitela v lobanji. Napadalec je pobegnil vendar pa se je posrečilo ga prijati. Rana, ki jo je dobil Dodlič, je zelo nevarna.

Bojevita starka. V Rovinju se je morala zagovarjati v soboto 7letna Marija Golob in dve deklici, Katarina in Hermina Grubiša, seveda vse tri polnokrvne Italijanke. Starka je namreč strašna prijateljica Sokolov in ko so imeli Sokoli v Pazinu svojo slavnost, se je vedla kakor zbesnela. Pljuvala, vplila in razgrajala je kakor božjačna in ko so jo potisnili orožniki v vežo njene hiše, je stopila na balkon in se zvirala naprej kakor bi jo lomil krč. Obsojena je bila samo na 10 K, pa ne, ker je psovala Sokole in drugo narodnost, marveč ker se je ustavljala orožnikom in jih psovala. Obe sestrji Grubiša pa sta bili oproščeni, saj sta se le znašali samo nad Sokoli.

Ladja za dviganje podmorskih čolnov. Na Reki grade sedaj po naročilu vojaških inženirjev ladjo za dviganje podmorskih čolnov.

Dnevne vesti.

+ Ljubljanske občinske volitve. Kakor se čuje, so volilni imeniki za ljubljanske občinske volitve gotovi in se razgrajajo dne 2. februarja na mestnem magistratu na vpogled. Volilni imeniki bodo razgrajeni do 17. februarja. Opozarjamo še sedaj vse

somisljenike, naj se vsak tudi sam prepriča, če je vpisan in če je pravilno vpisan v volilni imenik in naj natančno pregleda imenike tudi glede vseh svojih znancev. Istotako je treba pregledati, če niso vpisane med volilce osebe, ki iz postavnih razlogov nimajo volilne pravice. Reklamacije proti volilnim imenikom bo vložiti pri deželni vladi sami, vendar bo to stvar vodstvo narodno - napredne stranke že tako organiziralo, da se volilec kolikor le moredo truda prihrani. Od množine reklamacij je odvisno, na kateri dan se razpise volitev. Če ne bo mnogo reklamacij, tako, da jih bo mogoče kmalu rešiti, bo volitev v nedeljo, dne 19. marca, če bo pa mnogo reklamacij, potem bo volitev v nedeljo, dne 2. aprila. Pregledovanje volilnih imenikov na magistratu samem je toliko bolj potrebno, ker bo pač prav malo tiskanih volilnih imenikov prišlo med občinstvo. Za vsak izvod volilnega imenika bo namreč treba plačati - 32 kron.

Katoliški bal pri deželnem glavarju. Prihodnjo soboto, dne 4. februarja bomo imeli v Ljubljani nekaj posebnega - katoliški bal. Ta bal bo dal deželni glavar plemeniti Šuklje, starešina liberalne »Slovenije« na čast - »Danicarjem«. Dr. Tomažič in dr. Mal vabita v Šuklje totem imenu ljubljanske obitelji na ta prvi katoliški ples, ki bo v deželnem dvorcu. Razume se samoobsebi da se tega bala udeležijo tudi njegova prevziveness škof Anton Bonaventura. Ta predpust bo torej plesala tudi klerikalna gospoda. Kako se to strinja s klerikalnimi načeli, ki zahtevajo vsak ples kot pregrešen in nemoralen, ne vemo. Morda veljajo katoliška načela o plesu samo za široko ljudske sloje, za klerikalno gospodo samo pa ne. Mogoče pa je tudi, da je dal škof že vnaprej odrezno vsem tistim, ki se bodo udeležili tega katoliškega bala. Ker nismo teologi, tudi ne moremo vedeti, ako ne obstoji kakšna cerkvena določba, ki izrečno dovoljuje ples - seveda samo na katoliški podlagi. To je tembolj verjetno, ker se nihče ne izpodbija nad tem, ako plešejo na primer Marijine device in devčariji, dočim kličejo duhovniki prokletstvo z nebes, ako priredi plesno veselico kakršnokoli napredno društvo. Torej katoliška podlaga je tisto čarobno sredstvo, ki pretvarja ples iz nemoralne, pregrešne prireditve v moralno, dopustno in zaslužno, ali ne? Nedavno tega se je vršil v Pragi slovenski bal. Pravijo, da se ta bal ni vršil na katoliški podlagi. A vendar so bili v častnem pripravljalnem odboru za ta ples sami voditelji naše klerikalne stranke: dr. Šusteršič in dr. Krek, poslanec Pogačnik in duhovnik dr. Korosec. Kdor tega ne verjame, naj čita prisko »Union«, kjer se črno na belem bleste imena navedenih klerikalnih voditeljev med prireditelji slovenskega plesa. Zdi se torej, da »katoliška podlaga« ni več esenčnega pomena za katoliški ples. Kaj je potem merodajno za dopustnost katoliškega plesa? Morda nam bosta to zagotovo razjasnila njegova prevziveness gospod škof in njegova prevziveness gospod deželni glavar na sobotnem katoliškem balu v deželnem dvorcu!

Slovenija jim je premala! Nasim klerikalcem je Slovenija že preozka in premajhna, ali pa je že tako prenaseljena klerikalnih blagorov, da ji treba klerikalno blago že izvažati drugam. Meseca februarja se napoti krosnjariš s klerikalno robo v Dalmacijo dr. Lampe. Dne 14. in 15. februarja bo mož prodajati svojo modrost v Splitu, če bo pa kaj te svoje modrosti prodal, to je drugo vprašanje. Nam se zdi, da je dalmatinski kmet prebistrega razuma, da bi se dal voditi za nos od takšnih ljudskih osrečevalcev, kakršen je dr. Lampe.

Ljudsko štetje v Ljubljani. Minister notranjih del je izpolnil svojo, v poslanski zbornici dano obljubo in je izdal na politične urade ukaz, da morajo strogo revidirati pole o ljudskem štetju. Ta ukaz se mora izpolniti tudi v Ljubljani, zakaj v Ljubljani so Nemci na stotine in stotine slovenskih poslov in uslužbencev zapisali kot Nemce, dasi niti nemški ne znajo. Ti ljudje so s tem ljudsko štetje falsificirali in mestni magistrat ima dolžnost, da vse take slučaje preišče.

Kako se fabricirajo Nemci. Kasinofotograf Fröhlich je vpisal pri ljudskem štetju svojo dekle, ki še nemški niti besedice ni imela, za Nemko. Sodni paznik Skobe, ki je slučajno rojen na Gor. Štajerskem, a so njegovi starši doma z Dolenjskega, ima za ženo Slovenko. To je vpisal za Slovenko. A svoje tri otroke, tudi tistega, ki je star dva meseca, pa vse za Nemce, dasi govori žena z njimi samo slovensko, on pa tudi.

Mešani zakoni in ljudsko štetje. Kolikega pomena in važnosti za slovensko narodnost je zahteva, da Slovenec jemlje v zakon le Slo-

venko in Slovenka le Slovenka, kaže prav izrazito sodnje ljudsko štetje. Skoraj povsod - v Ljubljani gotovo ni deset slučajev izvetih - kjer je slovenski mož, ki ima Nemko za ženo, vpisal kot občevelni žensk za oba nemški, kjer je pa žena Slovenka in mož Nemec, pa istotako. Otroci so kajpada povsod vpisani kot Nemci. Iz tega je jasno razvidno, da Slovenci z mešanimi zakoni vedno izgubimo, ker se dotična rodbina vedno odtuji našemu narodu in ne le, da je za nas vedno izgubljena, ampak so tudi ti ljudje najhujši naši narodni nasprotniki. To naj vpoštevajo vsi, ki v tem oziru lahko vplivajo na ta ali oni način.

Nov papežev ukaz. Papež namerava izdati ukaz, da morajo duhovniki vedno nositi talar in da ne smejo obiskovati ne gostiln, ne gledališč. Odredba, da naj duhovniki tudi izven službe nosijo talar, se nam zdi prav primerna in potrebna, kajti danes se zgodi, da časih duhovnika po obleki skoro ne razločijo od kakšnega fičfirca.

Iz sodne službe. Za avskultanta je imenovan pravniški praktikant pri deželni sodnji v Ljubljani Alojzij Hočevar.

Ljudsko štetje. Ljubljana šteje sedaj brez vojaštva 38.645 prebivalcev in je od zadnjega štetja narasla za 4690 ljudi ali za 13,8%.

Smrtina kosa. Umrli je po daljšem bolehanju na svojem gradišču Vinagorica pri Trebnjem gospod Ferdo Tomažič, e. kr. višji poštni kontrolor v pokroju. V občevanju je bil izredno ljubezljiv ter vreden in nad vse marljiv uradnik in večak v svoji stroki. Bodi vrlenu možu časten spomin!

Nezgod. 26. t. m. je spodrsnilo pomočniku Jakobu Gregorinu v tukajšnji klavnic z nožem v roki in se težko poškodoval na levi roki. V Trbovljah je odskočil kos premoga delavcu Alojziju Jermanu v glavo in mu težko poškodoval levo oko. - Ko je nakladal posestnik Frane Rupnik iz Godoviča v gozdu les, mu je tram zdrobil en prst na desni roki. - 17. letni posestnikov sin Ivan Anžič je hotel doma te dni razkladati z nekega voza, pri tem pa mu je spodrsnilo in si je zlomil desno nogo.

Litijska dekleta prirede v soboto, dne 11. februarja v gostilniških prostorih pri »Obilaku« plesni venček, čigar dobiček je namenjen v dobrodelne namene.

Mogoče. Na Grinu, deželni kmetijski šoli pri Novem mestu, se prodaja za stavbe prostor, ki je služil dosedaj sadjarstvu. Morda bi bilo bolje, da ostane posestvo kmetijske šole nerazkosano, kakor da se palogama deli in prodaja kos za kosom. Mogoče je tudi, da je sedanje prodajanje stavbišč v taki zvezi z dvomljivim deželnim gospodarstvom in se prodaja zemlja, dosedaj namenjena sadjarstvu, radi finančne stiske, porojene iz zavoženega deželnega gospodarstva, po krivdi razpisnega deželnega mlinarja in pohlevnosti mlinarjevih kimačev.

Sejmski dnevi šolskega poduka prosti. Pristojna šolska oblast v Novem mestu je ukrenila, da bodo imele učence na dekliški ljudski šoli ob dnevnih velikih sejmov ponuka prost dan in da se poduk nadomesti potem vselej prihodnji četrtek. Ta ukrep pozdravljamo, ker osobito različni obrtniki in kmetje ta dan deklice zelo rabijo doma, za učence prvih dveh razredov je pa ta dan naravnost nevarno hoditi po gnočji in med živino in vozovi v solo. Pametno bi bilo, da se uvede ta prememba za vse ljudske šole, tudi za deške.

Nepredvidnost ali zlobnost? Iz Karmelja se nam piše: Dne 23. januarja so delali v Marijinem rovu v Karmelju premogokopi Ivan Kožar, France Gorenc in Vincencij Mevžel iz Boštajna. Zavrtali so v premog, nasuli v luknjo smodnika, zabili navrtano luknjo in zažgali, toda smodnik se ni užgal. Ko so nekaj časa čakali, so hoteli s svedrom zopet izvržati smodnik, namesto da bi bili prav blizu tam drugje zavrtali in vse skupaj razstrelili. Gorenc in Kožar sta spravila iz luknje že precej smodnika in ga položila pred luknjo. Tedaj pristopi Mevžel z gorečo rudarsko svetilko in jo postavi prav blizu smodnika na tla, tako da se je smodnik užgal. Vseled tega se je užgal tudi smodnik, kar ga je ostalo v navrtani luknji in se je izvršila razstrelba. Kožarja in Gorencu so poškodovali koščki premoga, ki jih je razstrelba vrgla, pa tudi opečena sta oba tako, da so ju morali odpeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo. Mevžel je stal toliko na strani, da se mu ni prav nič zgodilo. Razširjena pa je govorica, da je Mevžel iz hudobije, oziroma vesled razposajenosti in lakomiljenosti nalašč provzročil razstrelbo, kar je seveda zelo obojati.

Po policijski uri. 20. t. m. je poplaval neki posestnik v Ložu v gostilni Františke Baraga. Ob 11. je odšel o polnoči pa se je zopet vrnil. Ker je bila gostilna že zaprta, je trkal na vrata in zahteval, da se mu odpre. Ker mu niso odprli je pobil šipo na

oknih spalnice gostilničarke in natakcarke. Nato je zopet odšel, vendar pa se je kmalu zopet vrnil in začel zopet razgrajati. Iz strahu pred nasilnim delom sta obšli gostilničarka in natakcarica k neki stranki v prvega nadstropja, med tem pa je prišel ž nočni čuvaj, ki je preganil gosta po policijski uri.

Mesto Postojna je naraslo od zadnjega ljudskega štetja za 265 oseb in sicer na 1984.

Samopomoč proti draginji. 25. t. m. zvečer je ukradel neznan tat iz nezaklenjene kuhinje Apolonije Strusove v Zgornjih Pirničah pet kosov svinjskega mesa.

Prijeta umovnica. V nedeljo popoldne je nek krojaški mojster na Starem trgu srečal nekega 20letnega mladeniča, ter ga izročil stražniku, češ, da ima na sebi telovnik, ki mu je bil pred nekaj časom ukraden. Pri uradu je fant izpovedal, da je po poklicu čevljar, ter da se zove Fran Maver in je doma iz Notranjih Gor. Za telovnik je trdil, da mu ga je podaril njegov brat, ki je sedaj v zaporništvu, slednjic je pa le priznal, da je sam izvršil tatvino. - Včeraj zjutraj je v Kolodvorski ulici stražnik zasadel nekega moža, haš ko je izmaknil z nekega mlekarkega voza pločevinasto posodo mleka. Izpovedal je, da je Fran Faselj, 39 let star, pristojen v Lukovico, stanuje pa v Mostah. Možakar je imel pri sebi tudi večjo vsoto denarja. Oba so izročili okrajnemu sodišču.

V znamenju alkohola. Predvčerajšnjem sta si bila na Cesarja Jožefa trgu v lase skočila nek okajen delavec in nek prodajalec peska. Obdelavala sta se s pestmi toliko časa, da je prišel na pozorišče stražnik in oba pretepača odvedel za omrežena okna.

Begunke. Nekemu dimnikarju je zadnje dni ušlo z dvorišča na Emonski cesti št. 31 pet črnih kokoši, za katere se še ne ve kam so zašle.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 30 Macedoncev in 35 Hrvatov.

Izgubila je ga. Minka Hanuševa kuko. - Šolska učenka Greti Vrhovšičeva je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. - G. Ivan Perko je izgubil zlat ščipalnik. - Gospod Oroslav Pernatovič je izgubil tri ključce. - Mizar Ivan Avbelj je izgubil zlat obesek.

Narodna obramba.

Planinska podružnica D. C. M. je bila pred nedavnim časom ustanovljena, budoče dneve pa bode dala prve znake svojega obstanka s prireditvijo domače, skromne veselice! Sveža in bistra voda iz »Škratovke« naj ji služi liki, sveža »hypokrene« in vsi baje iz »Škratovke« vzdignjeni pristotni in odsotni Planinčani ji kličejo iz dna kraškega srca navdušeni: »Vivat, crescat, floreat!«

Društvena naznanila.

Glavna skupščina društva »Pravnik«. Včeraj se je vršila v »Narodnem domu« glavna skupščina društva »Pravnik«. Predsednik, gospod dr. Majaron, je podal kratek pregled o društvenem delovanju in posebno o svojem trudu pri pravosodnem ministru in višjesodnem predsedniku v Gradcu glede dopusta g. Regallyju, za kar si izprosi dovoljenje skupščine, da jima pismeno izrazi zahvalo skupščine. Nato sta poročala tajnik g. dr. Stojan in blagajnik g. dr. Švigelj ter knjižničar gospod Lapajne. Tekom leta 1910 je društvo »Pravnik« pristopilo devet novih članov, odstopilo pa je 7 članov. Društvo šteje sedaj 205 rednih članov in enega častnega člana. Društveno glasilo »Slovenski Pravnik« se razpošilja v 417 izvodih. Zbirka zakonov je dobila prirastek s VII. zvezkom: »Osnovni državni zakoni« okrajnega glavarja g. Štefana Iapajneta in VI. zvezkom: zakonov o usposnem sodstvu g. dr. E. Volčiča. E. Volčič je priredil tudi dopolnilo k IV. zvezku. Za knjige je izdalo društvo 10.000 K. Deželni odbor ne odgovarja na prošnjo društva v svrlo izdavanja knjig in mestni magistrat zahteva nazaj svoje brezobrestno posojilo. G. Regally pripravlja slovensko izdajo »Občnega državlanskega zakonika«. Teh del sta se udeležila tudi g. nadsvetnik Kavčnik in svetnik dr. Volčič. Društvo je priredilo v minulem letu tri predavanja in sicer so predavali gg. okrajna sodnika dr. Mohorič in dr. Dolenc ter g. sodni svetnik Milčinski. Odbor je predložil deželnemu odboru spomenico za stran vpisovanja slovenskih imen kastralnih občin in se je o tem razpravljalo v deželnem odboru. Društvo je imelo K 3951/83 dohodkov in K 3574/40 izdatkov, tedaj ima prebitka K 377/43. Društveno premoženje izkazuje aktiv K 5979/93, pasiv pa K 4255/90. Posebna ustanova za izdajanje zakonikov ima aktiv 2263 K 23 vinarjev, pasiv ni. Občni državljanski zakonik izkazuje pasiva v znesku 100 K. Državni osnovni zakonik izkazuje prebitka K 1089/87,

drugi zakoniki pa izkazujejo pasiv 1000 K. Posojilo deželnega stolnega mesta Ljubljane znaša le še K 841/02. Dr. Majaron se posebno zahvaljuje blagajniku g. dr. Šviglju, ker ne mara več prevzeti tega dela, ki je je opravljal celih deset let. Knjižnici se dovoli kredit 400 K. G. nadsvetnik Mohorič predlaga odboru absolutorij in sledilo so nato volitve. Per acclamationem se je izvolil potem za predsednika g. dr. Majaron. Odbor se je sestavil sledeči: svetnik dr. O. Papež, podpredsednik: dr. Švigelj, dr. Mohorič, glavar Lapajne, knjižničar: I. Škarja, dr. Oblak, tajnik, dr. Lavrenčič, blagajnik; in dvorni svetnik dr. Babnik, dr. J. Hrašovec ter dr. Zuccon. Sledilo je še posvetovanje o slovenski enciklopediji, nakar je zaključil predsednik zborovanje.

Telovadnega društva »Sokola« v Ljubljani občni zbor se je vršil ob obilni udeležbi včeraj v restavraciji »Narodnega doma«. Starosta brat dr. Murnik odprl občni zbor in pozdravi vse navzoče. Nato očrta v kratkih besedah društveno delovanje v preteklem letu. Največ pozornosti je obračalo na telovadbo. Omenja I. župni zlet, celjski zlet, medzletno tekmo in konstatira z veseljem, da je doseglo povsod lepe uspehe. Društvo je bratsko stalo na strani »Sokola« na Viču in prvemu sokolskemu društvu na Koroškem »Sokolu« v Borovljah, kateremu je prepusilo glavno telovadno orodje v vrednosti 800 K. Spominja se nato umrlih bratov Ivana Kocjana, Jurija Verovška, Jerneja Bahovca, Hinka Magistra, Franca Lovšina in Mil. Levstika, na kar se vsi navzoči v znak sožalja dvignejo raz sedeže. - Potem omenja, da so vse prireditve dobro uspele in se zahvali vsem, ki so k temu pripomogli, kakor občinstvu, ženskemu telovadnemu društvu, ki je tudi naprednemu časopisu, kakor društvu vedno šlo na roko. Nato da besedo br. tajniku. Ker je br. Rogelj nedavno odložil tajništvo, poda poročilo njegov namestnik br. Kandar. Društvo ima 408 rednih in 14 častnih članov. Imelo je 11 odborovih sej, pri katerih je bila udeležba vedno dovoljna. Omenja nato razne prireditve, kakor maskarado, kresno veselico ter s to združeni I. zlet »Ljubljanske sokolske župe«, ki je stopila dne 8. maja v življenje. Društvo je imelo svoj »Miklavžev« in »Silvestrov večer«. Udeležilo se je po deputaciji otvoritve sokolskega doma v Trzinu in korporativno otvoritve sokolskega doma v Zagorju ob Savi. Udeležilo se je raznih prireditev bratskih sokolskih društev in spemilo korporativno k zadnjemu počitku zgoraj omenjene brata. Sledi poročilo načeln. br. Drenika: Telovadilo je preteklem letu 761krat v 1522 urah, v 2 oddelkih, 83 članov, naraščaj in do sklepa šolskega leta učenci in dijaki pod vodstvom vaditeljskega zbora, ki šteje 15 članov. Najboljši obisk telovadbe je bil ob župnem zletu od strani članstva (40); od strani naraščaja pa 43 na uro. Telovadci so sodelovali na župnem zletu v Ljubljani in zveznem v Celju, razume se pa tudi pri vseh prireditvah Ljubljanskega Sokola z prav častnim uspehom. Zveznih tekem se je udeležilo iz društva 15 tekmovalcev in sicer po ena vrsta v višjem in nižjem oddelku ter trije posamezniki. Obe vrstama je bila prisojena tretja cena. V višjem oddelku je bil prvi brat Thaler, član ljubljanskega »Sokola«. - Iz poročila blagajnika br. Skaleta posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu dohodkov K 13.052/66 in izdatkov K 11.301/11, torej prebitka K 1751/55. Brat Barle kot preglednik izjavi, da je našel vse v najlepšem redu ter predlaga blagajniku kakor celemu odboru absolutorij, kar se tudi zgodi. Nato konstatira br. dr. Murnik, da je preteklo 25 let, odkar je brat Skaleta društveni blagajnik. Podarja, da je svoj posel vršil z vso vstrajnostjo in požrtvovalnostjo ter predlaga, da se mu v znak priznanja izkaže najvišja čast, ki jo more uditi društvo, to je, naj se ga imenuje častnim članom. Temu je sledilo burno, dolgotrajno ploskanje, nakar je bil predlog soglasno sprejet. Brat Skale se zahvali za izkazano mu čast in poudarja, da je vsikdar z veseljem delal za društvo in da bo tudi v bodoče storil, kolikor je v njegovi moči. Nato predlaga podstarosta brat dr. Windischer, naj se od letošnjega prebitka da 300 K na račun za oder, 1000 K se prida stavbnemu zakladu, ostalih 451 K pa prenese na letošnji račun. Se sprejme soglasno. O stavbnem zakladu poroča br. Franka. Znašal je koncem 1. 1909 K 3216/93, v 1. 1910 pa je narasel na K 4209/06. Sledi volitve. Z vzklikom se volijo starosta br. dr. Murnik in podstarosta br. dr. Windischer. Istotako se izvoli načelnikom br. Drenik. V odbor se izvolijo sledeči bratje: Skale, Kostanfel, Franke, Burgstaler, Me-

šek, Bukovnik, dr. Berce, Zupanec in Rupnik; namestniki pa: Dev, Mikuž in Kandare. Pregledovalca računov: br. Barle in br. Fink; poročatelj Miha Verovšek. Nato se še izvolijo delegati za občni zbor »Ljubljanske sokolske župe« in »Slovenske Sokolske Zveze«, nakar zaključijo br. starosta občni zbor.

Sokolska župa »Ljubljana I.« priredi za vaditeljske pripravnike in starejše telovadce župnih društev šestnedeljski župni vaditeljski tečaj. Tečaj se prične v četrtek, 2. svečana, dopoldne ob pol 10. v telovadnici »Sokola I.« - V strokovno naobrazjenih vaditeljih je moč in napredovanje naših društev in vsega sokolskega gibanja. Vaditeljski zbori in odbori, porabite priliko in skrbite za vaditeljski naraščaj! Naj ni društva, niti odseka v župi, ki bi ne poslalo vsaj 1 do 2 rednih bratov v ta tečaj! Društvo za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma telovadnemu društvu »Sokol I.« v Ljubljani ima svoj II. redni občni zbor, ki se vrši dne 7. svečana t. l., zvečer ob 8. v gostilni br. Zupančiča, Ahaceljeva cesta šte. 15.

Veliki lovski ples. Naznanja se slavnemu občinstvu, da se dobivajo vstopnice pri g. Schwentnerju v Prešernovi ulici, pri ge. Česarkovi v Selenburgovi ulici in v restavraciji »Narodnega doma«.

Slov. lovsko društvo. Občni zbor »Sokola na Viču« se vrši v nedeljo, dne 5. februarja ob 10. dopoldne v restavraciji pri Bobenčku na Glincah. Dnevni red: Poročila posameznih funkcionarjev in volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu priredi dne 4. februarja v »Narodnem domu« velik trgovski ples.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. V četrtek, na Svečnico bosta dve operetni predstavi in sicer ob 3. popoldne Kalmanova vojaška opereta »Jesenski manevara« (izven abonementa; za lože par); zvečer ob polu 8. pa Fallova opereta »Ločena žena«. - V soboto Schillerjeva »Marija Stuart« (za par).

Slovensko gledališče. V nedeljo se je vprizorila prvič v sezoni opereta »Ločena žena«, ki je vzbudila v lanski sezoni, kar največje zanimanje. Da je izvrstno delo ta opereta priča popolnoma razprodana hiša brez najmanjše reklame. Na novo je bila zasedena naslovna vloga po gđ. Thalerjevi, ki je pela lansko leto v tej opereti ribičevo ženo. Ne vemo, kateri bi dali prednost ali lanski gđ. Lwovi ali gđ. Thalerjevi. Eno je pribito, Thalerjeva je v tej vlogi bolj razumljiva, zna jo boljše udejstviti. Bili smo v resnici očarani sprico gracljivosti in elegancije, s katerima je izvedla to krasno vlogo. V pevskem oziru je zadostila popolnoma, njene toalete so redkost, ki čudovito učinkuje. Ribiča in njegovo ženo sta dobro naredila g. Drenovec in gđ. V. Danilova. Omenimo naj še, da je briljiral g. Iličič, dobro mu je drugoval g. Povhe, izborna v malenkosti sta bila g. Bohuslav in Bukšek, za katerima pa ni zaostajal g. Skrbineš. Zbor je bil na mestu in v celi vprizoritvi se je videla nenavadna razposajenost vseh sodelujočih, kar je pripomoglo do najboljšega uspeha. Če bi bil slišal g. Czajane muzikalni part lanske leto pod vodstvom g. Tallicha, bi se bil brezdvomno potrudil, obdržati ga na isti višini, tako pa je zaostal orkester daleč za lanskim. To je vse, kar imamo opomniti k letošnji vprizoritvi »Ločene žene«.

Odborova seja »Matiče Sloven-ske« dne 25. januarja 1911. Predsednik se spominja pokojnega Matičnega sotrudnika prof. Apiha, ki je zadnja leta na temelju arhivnih raziskavanj pripravljaj zgodovinsko delo o kmetstvu za Marije Terezije in Jožefa II. Dne 3. decembra je »Matičica« priredila Pleteršnikov večer, dne 11. decembra pa Vrazovo akademijo. Predsednik zahvaljuje vse poedine in društva, ki so pomagala pri decembarskih prireditvah, zlasti pa »Glasbeno Matičico«. Na sestanku zastopnikov jugoslovanskih kulturnih društev dne 10. in 11. decembra je »Matičico« zastopal predsednik. (Ustanovila se bo zveza jugoslovanskih kulturnih društev.) Komunique o sestanku izide v tisku. Dne 22. januarja je predsednik »Matičico« zastopal na izredni skupščini »Matiče Hrvaške«, kjer se je sprejela stvarna splošna »Matiče Dalmatinske« z »Matičico Hrvaško«, in na konferenci, ki se je vršila po skupščini, in sicer 1. o čistosti hrv. književnega jezika, 2. o knjižarskih prilikah (sprožila se je misel o ustanovitvi posebne knjigarne, ki bi služila jugoslovanskim književnim društvom). »Matičica Sloven-ska« je šelela po zgledu drugih slovenskih centrov s primerno prireditvijo preclaviti spomin Tolstega, a ni bilo odniva, kakor sploh nekateri

slovenska društva, ožir. organizacije na primerne pozive ali predloge niti ne odgovarjajo. — Iz gospodarstvenega odseka: Plačalo je za leto 1910 3905 članov. Letnina znaša K 15.844 14 vinarjev; za društvene knjige je »Matica« izdala K 13.739.88. Dosedanji deficit je ves poravnal. Članarina je po pravilih 4 K; z dvakronskimi člani, ki bi dobivali le leposlovne knjige, bi »Matica« prišla v neprimolike in oskolovala znanstvene publikacije. — Iz znanstvenega odseka: Izdajanje načrta za glasbo v jugoslovanski Enciklopediji je Zveza slovenskih pevskih društev poverila artističnemu odseku »Glasbene Matice«. Na sestanku geografov in prirodoispecev se je sklenilo v Enciklopedijo sprejeti tudi »speciese«; na sestanku pravnikov se je naglašalo, da je treba statistiko razdeliti po strokah in načrt za pravo izpopolniti ozi. izpremeniti. O vseh teh načelnih vprašanjih je »Znanstveni odsek« sklepah dne 23. januarja v prisotnosti in ob sodelovanju predsednika Jugoslovanske Akademije znanosti, P. Smičiklase, in gg. prof. dr. Josipa Silovića in dr. Mavriča iz Zagreba. Abecedarji za manjše članke, zlasti biografije, ki bodo za mnogo strok bistvo Enciklopedije, so deloma že sestavljeni. Srbi so z delom po prikl. tako daleč kakor Slovenci. Težave, ki so nastale med Bolgari, se bodo očividno poravnale. — Iz umetniškega oddelka: Poročila se o dosedanjih pripravah za študije o slov. hiši, ki jih slavni »Rudolfinum« po pravici smatra za svoj delokrog, o umetniški topografiji slov. dežel, ki jo je »Matica« prepustila »Društvu za kršč. umetnost«. »Matica« bo »Deželni umetniški svet« poprosila podpore za izdajanje »Umetniškega Kolas«. Poziv »Lade« na jugoslovanski kongres je prišel pozno in brez določene dnevnega reda. »Matica« je publicirala poziv poljske »Rzēzbe« (Kiparstva) na udeležbo pri kiparski razstavi v Krakovu.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Obravnava radi radovljiške afere.

Včeraj se je vršila razprava proti Ivanu Kleindienstu iz Radovljice obtoženemu po § 335 kaz. zak. radi pregreška težke telesne poškodbe, povzročene na Petru Praprotniku, uradniku »Posojilnice« v Radovljici.

Zastopnik Praprotnikove vdove je bil dr. Oblak, zagovornik obtoženca pa dr. Furlan. Predsednik sodnega senata, dvorni svetnik Pakj je prečital obtožbo, ki se glasi približno tako-le: Dne 26. marca l. l. so stali pred Lectarjevo gostilno profesor Franc Dolžan, učitelj Fran Gros in pokojni Peter Praprotnik, da bi po čakali procesijo, ki naj bi šla tod mimo. Pridružil se jim je tudi Ivan Kleindienst, ki pa se je s Praprotnikom kmalu sporekel in slednjič tega tako udaril, da je z vso silo padel zrak na kamniti tlak. Vsi delarci je dobil Praprotnik take poškodbe na očesu in nosu, da so te pozeje povzročile tudi krvavenje v možganih, kar je povzročilo slednjič tudi smrt. Obtoženec je priznal, da je Praprotnika udaril, pripomni pa, da ni mogel, da bi vsled tega umrl. Znano pa je že iz prejšnjih časov kako zna Kleindienst, ki je pravi hrust, udariti. Tako je udaril l. 1904 nekega gosta, da se je ta nezavesten zgrudil, leta 1906 je udaril nekega voznika tako, da mu je na večih krajih glave prebil kožo. Kaznovan je bil zato z globo in z zaporom. Nadalje je vzročna zveza udarca in smrti pokojnikove evidentna, ker je istega po udarcu vedno hudo glava bolela, nadalje ker je večkrat potem bljuval in ker je imel božjastne napade. Dokazano je nadalje, da je imel Praprotnik že prej bolezen »meningitis«, katera je pozneje na pokojnika v toliko vplivala, da je bilo potreba le majhnega udarca, ki bi povzročil smrt pokojnikovo. Udarca pa, ki mu ga je prizadejal Kleindienst, je bil tako silen, da bi bil lahko povzročil celo smrt krepkega in zdravega človeka. Krivde Kleindiensta tedaj ni mogoče ugovarjati.

Po prečitani obtožbi se zasliši obtoženec sam. Pravi, da so kritičnega dne korakali mimo Lectarjeve gostilne »Orli« in ko jih je Praprotnik zagledal, je rekel proti njemu: »Čuki so že zbrani, kdaj boš pa ti oblekel svoj kroj?« To, pravi da ga je tako razburilo, da je zasliši Praprotniku kľofuto, ki pa je bila čisto navadna (seveda njemu se je zdelo navadna) in misli, da je izključeno, da bi bil Praprotnik radi tega umrl. Pravi tudi, da je možno, da je Praprotnik kje drugje dobil poškodbo, ki bi bila povzročila njegovo smrt.

Nato predlaga obtoženec zagovornik dr. Furlan novo pričo, ki naj bi potrdila, da je Praprotnik še diti dan, ko je dobil od Kleindiensta udarce, padel po stopnicah, ko je šel od dr. Jelovška, ter da je z glavo treščil

ob zid. Nadalje predlaga tudi, naj sodišče sklepa o tem, če ostane zadeva pred deželnim sodiščem, ali če pride pred poroto, ker se gre za slučaj v popolnem afektu, ali pa za slučaj pri katerem fungira sovaren namen. Pravdnistvo da sodišču na prsto voljo, da o tem odloči. Senat sklene o tem posneje razpravljati, ko se bo zvedelo, če je pokojnik umrl na posledicah udarca, ali padca po stopnicah.

Nato se zaslišijo priča. Priča Franc Dolžan, c. kr. profesor potrdi obtožbo, pristavi pa še toliko, da se je Kleindienst po storjenem dejanju bahal z besedami: »Kar je iskal, to je našel.« Nadaljna priča učitelj Fran Gros pravi, da obtoženec takrat ni bil razburjen in da je bil udarec tako močan, da je Praprotniku šele proti večeru dr. Jelovšek komaj ustavljal kri. Pokojnikova žena Helena Praprotnik, zaslišana kot priča, izpove da se je njen mož opotekajoč vrnil domov in da je bil že takrat tako slab, da se je bilo bati za njegovo življenje. Tudi je po kritičnem dogodku bljuval in do svoje smrti tožil, kako zelo ga boli glava, ter imel tudi božjastne napade. Druge priče izpovedo, da je bil Praprotnik vseskozi zmeren in ne alkoholik, kakor to trdi dr. Voves. Nato se prečita mnenje graške medicinske fakultete, ki pravi, da je Praprotnik trpel na hemoragičnem vnetju trde možganske mreže in da je vsled tega udarca vplival smrtonosno. Na to izpove priča Ivan Novak, ki je bil takrat pri dr. Jelovšku v službi, da je res videl Praprotnika, ko se je po stopnicah opotekal in se zaletel v zid. Dr. Jelovšek in dr. Voves izjavita, da ni izključeno, da tudi to dejstvo pri takratnem bolnikovem stanju, ni nanj smrtonosno vplivalo. Dr. Oblak predlaga še zaslišanje dr. Bleiweisa, ki je tudi v kritičnih dneh zdravil Praprotnika, ki ni nikdar kakemu zdravniku omenil tega zaleta v zid. Dr. Neuberger stavi predlog, da se zasliši še enkrat graška fakulteta, o tem če je mogoče, da je vsled tistega zaleta v zid nastopila smrt.

Sodišče po daljšem posvetovanju obravnavo zaključil ob 1. uri popoldne. Dr. Oblak se pridruži temu predlogu posebno zato, ker so dr. Plečnik in dr. Schuster in dr. Voves od med. fakultete tako desavonirani kot zvedenci, da je nemogoče polagati kake dokazilno moč v njihovem mnenju.

30. t. m. ob 4. popoldne se je vršilo nadaljevanje razprave proti Ivanu Kleindienstu. Sodišče je zaključilo dokazovanje, na kar se je državni pravdnik dr. Neuberger oglašil k besedi. Govoril je približno tako-le: Današnji slučaj je tak, da se kaj redkokrat pripeti. Od strani obtoženca lahko rečemo, da se gre tu le za naključje. Vendar pa je obtoženec tudi za to naključje odgovoren. Dejstvo je, da je Kleindienst močno udaril Praprotnika, tako, da je najmanj kriv prestopka po § 411. Nastane pa še vprašanje, če je to zakrivilo Praprotnikovo smrt. Čudno je namreč to, da akoravno je imel Praprotnik prej bolezen meningitis, ni pred udarcem nikdar tožil o kakih bolečinah v glavi, po udarcu pa je vedno tožil o bolečinah, kar je seveda umljivo, vsled krvavenja, ki je po udarcu nastalo v možganih. Vsi tedaj je bil gotovo tudi omamljen in tedaj vzročna zveza med dejanjem in smrtjo vsled padca po stopnicah ni pretrgana, ker če bi ne bil takrat omoten, bi gotovo tudi ne bil padel po stopnicah. Jasno je pa tudi, da je imel obtoženec namen Praprotnika tako udariti, ker se je potem še bahal z besedami: »Kar je iskal, to je dobil.« Če pa slavni sodni dvor ni mnenja, da je obtoženec imel namen, potem naj sodi sam.

Sledi govor dr. Oblaka, zastopnika vdove Praprotnik. Vzročno zvezo dokazovati bi bilo odveč, ker je to že storil g. državni pravdnik. Omenim le to, da če bi bil pokojnik tudi padel po stopnicah, je vzročna zveza še vedno podana, kakor je že g. državni pravdnik omenil. Toda kaj dvomljiva je izpoved priče Novaka, ki se v zadnjem momentu citiran pred sodnijo komaj spominja, kaj se je zgodilo pred enim letom. Poleg tega ranjki Praprotnik proti nikomur niti z besedico ni omenil, da je padel po stopnicah, kar bi bil gotovo vsaj svojemu zdravniku povedal, če bi bila poškodba količkaj tehtna. To ravno dokazuje, kako malenkostna je morala biti poškodba, če je že sploh bila katera. Brezdvomno je tedaj, da je smrt povzročil udarec, ne pa padec po stopnicah. Predlagam tedaj, da se obtoženec postavno kaznuje, v dvi pokojnika pa naj se prizna mesečna renta 120 K. Nato govori obtoženec zagovornik dr. Furlan.

Ob 5. uri grede sodniki v posvetovalnico. Po četrturtnem posvetovanju razglasi predsednik sodbo. Ivan Kleindienst je kriv prestopka po § 411. in se obsodi na 14 dni zapora, poostrenga z enim postom in enim trdim ležiščem. Da bi bil zakrivil prestopke po § 335. se sodišče ni moglo prepričati.

Razgovor po slovenskem svetu.

— Časopisje v Rusiji. V Rusiji je bilo koncem l. 1910. 1817 periodičnih časopisov. V Petrogradu samem jih izhajajo 472. Izmed 1817 časopisov, ki izhajajo v Rusiji, jih je 1347 ruskih, 197 poljskih in 69 nemških, ostali listi se tiskajo v letnem, hebrejskem in armenskem jeziku. Imed teh listov jih je 705 političnih, 197 oficijalnih in 193 cerkvenih. Ni manj, kakor 934 listov je pričelo izhajati šele pred šestimi leti. V celom se more samo 10 listov postaviti, da izhajajo že več kakor 100 let. Najstarejši list so »St. Peterburgskija Vjedomosti«, ki izhajajo že 185 let.

Razne stvari.

* Demonstracije anarhistov. 11.000 anarhistov je demonstriralo v nedeljo zvečer v New Yorku. Korakali so počasi marširajoč čez Broadway k nekemu zborovanju, na katerem so različni govorniki v ostrih besedah obsojali zadnje justifikacije na Japonskem. Po zborovanju so hoteli anarhisti k japonskemu konzulatu, kar pa je preprečila policija, ki je tudi več voditeljev zaprla.

* Potres in vulkanski izbruh. Iz Vjernija se poroča, da so čutili včeraj zjutraj ob 5. zopet hud potresni sunek, kateremu je sledil potres, trajajoč celih 10 sekund. — Iz Manille pa prihajajo grozovite vesti o izbruhu nekega ognjenika pri Taalu. 20 milj naokrog pada kamenje in prah in pepel. Ljudje zapuščajo svoje domove in beže v gore. Dvajset ljudi je poginilo v žarečih tokih lave.

* Kuga v Aziji. Se vedno razširja kuga po vzhodni Aziji z vso močjo. Samo na severu, izvemši Šantung, se je zdravstveno stanje nekoliko izboljšalo. Tekom zadnjih 48 ur je umrlo v Charbinu 40 oseb, med njimi en Evropejec. V kitajskem delu mesta je umrlo 149 oseb.

Telefonska in brzolavna poročila.

Časopisje o Aehrenthalovem eksposju.

Dunaj, 31. januarja. Vsi avstrijski, nemški, francoski in italijanski časopisi se bavijo z včerajšnjim Aehrenthalovim eksposjem. Zlasti hvalijo dunajski listi njegova izvajanja, edino današnja »Zeit« se je ojuščila poudariti, da je prememba v vodstvu nujno potrebna. Sadovi aneksijske politike Aehrenthalove so za nas že prešli, ker Aehrenthal ni znal porabiti političnega položaja. Nemški listi v Reichu so z Aehrenthalovim eksposjem zelo zadovoljni, samo »Vossische Zeitung« zatrjuje, da nekateri stavki Aehrenthalovega govora najbrže provocirajo novo kampanjo glede poudarjenosti entevije. Tudi francoski listi se bavijo z zadnjim stavkom v eksposju, v katerem govori Aehrenthal o padajočem političnem barometru. Francoski vladi je ta stavek v eksposju jako dobrodošel, ker hoče tudi francoska vlada zahtevati veliko vsoto za vojaštvo.

Novi predsednik »Poljskega kluba«.

Dunaj, 31. januarja. Mesto dr. Glombinskega, ki je postal železniški minister, bo izvoljen za predsednika »Poljskega kluba« dr. Kozłowski. Dr. Kozłowski je predsednik vojnega odseka. To mesto bo sedaj odločil in bo za predsednika tega odseka izvoljen Petelenz.

Adresa hrvaškega sabora.

Zagreb, 31. januarja. V današnji seji se predloži saboru adresa sabsorske večine na kralja. V adresi se naglašajo čustvo udanosti, zvestobe in spoštovanja do avstrijske vladarjeve osebe. Nadalje se poudarja, da je redno delovanje hrvaškega sabora mogoče le, ako se odstranijo diference, ki obstoje med Hrvaško in Ogrsko v vprašanju nagodbe. Opozarja se vladarja, da je svoječasno obljubil sklicanje hrvaško - ogrsko regnikolarnih deputatov, ki bi naj izravnavale med Hrvaško in Ogrsko obstoječe spore. Adresa zahteva zlasti, da ostaneta §§ 65. in 66., ki se tičejo integritete hrvaškega ozemlja, v nepokvarjeni svoji čistosti, in se ostro pritožuje proti železničarski pragmatiki, ki se proglasa za proti nagodbno. V adresi se nadalje terja reforma občinskega reda in razširjenje občinske avtonomije.

Češki akademiki in vseučiliška stavka v Krakovu.

Praga, 31. januarja. Češko dijaštvo namerava prijeti z dnevnostavko, da manifestuje za štrajkajoče poljske akademike v Krakovu. Rektor je odpovedal vsak shod na vseučilišču. Večina češkega dijaštva je proti splošni stavki, zavzema pa se za to, da bi se priredil velik shod, na katerem bi se naj v ostrih resolucijah

lah zavzelo stališče nasproti dogodkom v Krakovu.

Dijaški štrajk v Krakovu.

Krakov, 31. januarja. Na univerzi vlada mir. Vrata univerze so zaprta v notranjosti pa delajo mirujo, da popravijo razbite klopi in razdejajo vrata. Akademiki senat je sklenil, da ne odneha niti za las in da ne prekliče disciplinarnih kazni, katere je bil izrekel, nad nekaterimi dijakmi.

Lvov, 31. januarja. Snoch se se vrnila tu velika zborovanja naprednih dijakov glede štrajka. Štrajku so se pridružili tudi rusinski dijak in se štrajk ne razteza samo na vseučilišče marveč štrajkajo tudi dijaki na tehnikah. V bližini vseučilišča so tehniške je pripravljeno vse polno policije.

D. lega ije.

Budimpešta, 31. januarja. Zunanji odsek delegacij je imel danes dopoldan ob 11. se., na kateri je kritikoval delegat dr. pl. Grabmayer v dolgem govoru včerajšnja izvajanja dr. Kramarja ter jih skušal v vsem svojem obsegu ovreči. Za Grabmayerjem je govoril poljski delegat vitez Kozłowski, ki se je bavil pred vsem z včerajšnjim govorom zunanjega ministra Aehrenthala ter rekel da presoja Aehrenthal situacijo preveč optimistično, dočim je dr. Kramar preveč pesimističen.

Obstrukcija v peštanskem parlamentu?

Budimpešta, 31. januarja. Vsa znamenja kažejo na to, da namerava opozicija prijeti obstrukcijo proti banč. predlogi. Vlada hoče to predlogo umakniti in jo nadomestiti z rekrutno predlogo. Toda tudi proti rekrutnemu zakonu bo opozicija z vso odločnostjo nastopila ter poskušala jo preprečiti. S tem bi bilo onemogočeno, da bi se mogli letošnji vojaški nabori pravčasno vršiti.

Pred vojno?

Sofija, 31. januarja. Vojni minister je zahteval v sobranju, da pokliče 485.000 mož rezerve pod zastavo. Izjavil je, da je Bolgarska popolnoma pripravljena na vojno. Nadalje je zahteval od sobranja kredita 4 milijone frankov za razne dopolnitve oboroženja. Sobranje je ta kredit dovolilo.

Belgrad, 31. januarja. Srbski minister za zunanje zadeve Pašić je govoril o položaju na Balkanu zelo pesimistično, zlasti kar se tiče razmerja med Turčijo in Bolgarsko.

Vstaja v Jemenu.

Carigrad, 31. januarja. Tu krožijo zelo vznemirjujoče vesti o vstaskem gibanju v Jemenu, ki se vedno bolj razširja. Zlasti se občuti pomanjkanje vojaštva. Včeraj so krožile po Carigradu vesti, da so premagali vstasi turške čete in zavzeli trdnjavo Sanaa.

Bolgarska in Turčija.

Pariz, 31. januarja. V Carigradu je vladalo včeraj zvečer veliko razburjenje, ker se je raznesla vest, da se je spor med Bolgarsko in Turčijo tako poostiril, da so se čutili francoski diplomati primorane posredovati, da preprečijo se hujše komplikacije. Francoski diplomati se trudijo posebno, da bi se sklenila med Bolgarsko in Turčijo vsaj provizorična trgovinska pogodba.

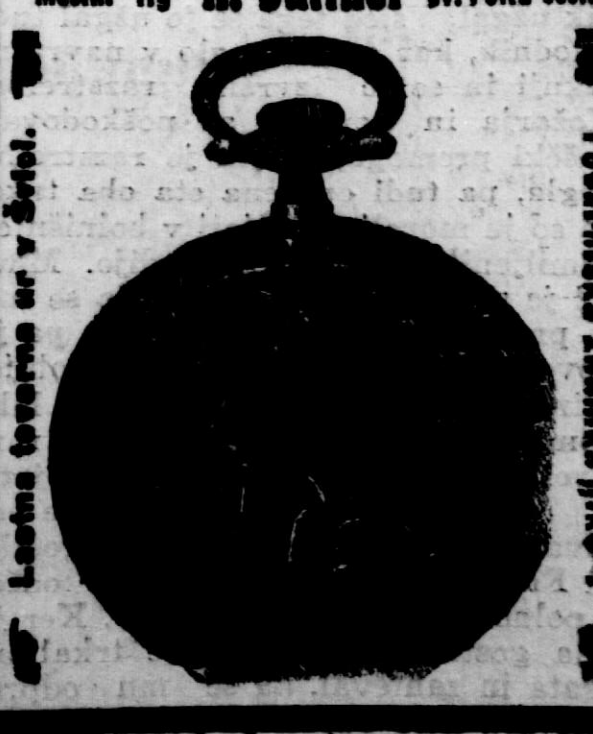
Vodja socijalne demokracije v Nemčiji umrl.

Berlin, 31. januarja. Danes popoldne je tu umrl vodja nemške socijalne demokracije državni poslanec Pavel Singer.

Nova volitev deželnega poslanca iz volilnega okraja Trebnje, Višnjagora, Žužemperk, Mokronog, Litija, Radeče namesto odstopivšega poslanca Josipa Mandlja se bo vršila dne 21. marea 1911.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Specialiteta, odina slovenska ura za tolarstvo. Dobi se samo pri trvdki Ljubljana H. Suttner Ljubljana Westni trg Sv. Petra cesta

Opozorjamo v preteklu, naj vni oni sanjeni nare/miki, ki se bili narvočeni na »Narodni dnevnik« in se sedaj narečili »Slovenski Narod«, pokličejo narečnino naravnost v Ljubljano na »upravnistvo« »Slov. Naroda« in ne v Celja.

Meteorološko poročilo.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
30.	2. pop.	742.4	-0.9	sl. jug.	jasno
31.	7. zj.	746.7	-10.3	sr. jvzh. brezvetr.	.

Srednja včerajšnja temperatura - 4.5°, norm. - 1.8°. Padavina v 24 urah 0.4 mm. Po noči je padlo nekoliko snega.

Potrim srcem javljamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma oče, brat, svak, tast in stari oče, gosp.

Ferdinand Zomažič

c. kr. višji poštni kontrolor v pok.

dne 30. t. m. previden s svetotajstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega rajnika bo dne 2. februarja ob 2. uri popoldne iz Vinegorice na pokop. v Trebnjem.

Trebnje, 31. januarja 1911.

Žalujoči ostali.

Josip Den naznanja v svojem in v imenu svoje sestre ter vseh drugih sorodnikov, da je njegov preljubi brat, gospod

Mihael Deu

trgovec v šiški

včeraj, dne 30. januarja t. l. zvečer po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 1. januarja ob pol 5. uri popoldne od cerkve Sv. Petra na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

Ljubljana, 31. januarja 1911.

Prvi slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Trgovsko bolnišnico in podporno društvo v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni član, gospod

Mihael Deu

trgovec v šiški

danes ob 11. uri ponoči po kratki bolezni v 53. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v sredo, dne 1. februarja t. l. ob pol 5. uri popoldne od cerkve Sv. Petra na pokopališče k Sv. Križu.

Draga pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, 30. januarja 1911.

Zahvala.

Za vse mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti nepozabne nam soproge ozi. matere, sestre in tete, gospe

Katarine Sitar

izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo prelag. gosp. dr. Rusu za njegovo skrb in požrtvovalnost med boleznijo, sl. gostinčarski zadrugi za častno spremstvo, slav. društvu »Slavica« za ganljivo petje, vsem darovalcem krasnih vencov in vsem množestvilnim udeležnikom pri pogrebu, ter koočno vsem, ki se na ta ali oni način lajšali našo bol.

Žaljoča rodina Sitarjeva.

Ljubljana, 30. januarja 1911.

Stanovanje ki naj ne presega 240 K. — Ponudbe na Fr. Javornika, Tržatka 6. 47. 423

Veliko stanovanje na Resljevi cesti št. 12 obstoječe iz 6 sob in 1 predsobe in drugimi prikl. nam. se odda za mesec maj. 415

Za mešano trgovino na deželi se išče za 15 marec starejši

trgovski pomočnik kot prva moč. — Ponudbe in pojasnila dosedanjega službovanja naj se pošlje pod šifro „Zanesljiv“ glavna pošta Gorica, Primorsko. 409

Krojaški pomočnik ki se popolnoma razume na angleško damsko krojaštvo in je poleg tega popolnoma izvežban v finem krojaštvu za gospode se išče. Pisma pod „A. B.“ na upravništvu „Slov. Naroda.“ 369

Pozor trgovski sodelavci! V sredi mesta Ljubljane na jako živahnem prostoru, s koncesijami, se odda

trgovina velike bodočnosti — Zadoluje kapital 4-5000 K. Takojšnje ponudbe pod „trgovac“ na uprav. „Slov. Naroda.“ 38

Več lepih stavbnih parcel, primernih za vile, zasebne kakor tudi delavske hiše, je pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Zelo primerne so tudi za napravo kake gostilne ali trgovine. Več se izve pri imejtelju Josipu Perdanu v Ljubljani.

Ljubljanski Zvon kompletni letniki 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909 in 1910 nevezani, popolnoma novi in neprerežani se dobivajo po izredno nižani ceni vsak letnik po 4 krone. Izdajateljstvo in založništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Vabilo na domačo plesno veselico ki se vrši 412 dne 1. svečana zvečer pri G. Boltetu prej pri „Črnem medvedu“, na Rimski cesti 17. Slavnemu občinstvu se bo postreglo z izvrstno kuhinjo in pristainimi vini. Za mnogobrojen obisk se priporoča G. Bolte, gostilničar, Rimska cesta 17.

Šivilja ki je s 1. februarjem otvorila lastno obrt se priporoča vsem cenj. damam v trajno delo po najmodernejšem kroju. S spoštovanjem Antonija Rihar Ljubljana, Kolodvorska ulica 35, I. nadst. levo.

+ Naznanjamo vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubi soprog, oziroma oče, sin, brat in svak, gospod

Tomo Aichholzer oficijal c. kr. državne železnice in postojenostnik, dne 27. prosinca t. l. v 42. letu svoje dobe preminul. Truplo pokojnika bode prepeljano v nedeljo, dne 29. t. m. v Marja-Ljubno na Gorenjskem, kjer se bode v ponedeljek, 30. t. m. ob 9. uri dopoldne položilo k večnemu počitku. Grosuplje, 29. prosinca 1911.

Žalujejo rodbine Aichholzerjeva, Ambrožičeva in Orlova.

Zahvala.

Za vse dokaze prijateljskega sočutja ob prebitku izgubi našega neposabnega

Tomo Aichholzerja

bodi na tem mestu izražena vsem prijateljem in znancem pokojnika naša iskrena zahvala.

Zahvaljujemo se pa še posebno velepospeševani rodbini g. deželnega poslanca in veleposelnika Koška, in celi njegovi hiši, ter postajnemu uradništvu za izkazano pomoč in podporo v težkih urah, gospodom tovarišem c. kr. državne in c. kr. privatne južne železnice na udeležbi pri sprevedu in za krasne darovane vence, za ganljive žalostinke pred hišo žalosti in na pokopališču. Sploh vsem, ki so nam na kakršenkoli način lajšali veliko bol, izrekli našo najtoplejšo zahvalo.

Grosuplje, M.-Ljubno, 30. januarja 1911.

Žalujoci ostali.

Bivša odgojiteljica in učiteljica vzame nekaj gospodičar ali deklica na brano in stanovanje

ter pod strogo nadzorstvo. Konverzacija na domu se vrši menjače v slovenskem, nem. italijem in fran. jeziku. Cene primerne. Stanovanje zdravo in mirno.

Vpraša se na Melivelaevi cesti št. 29, I. nadst. levo. 252

Naznanilo.

Povodom smrti moje žene kroži se po radovljiskem in škofjeloškem okraju govoriča, da sem jo jaz zakrivil.

Pozivljam vse tiste, ki kaj vedo, da me sodnji naznanijo, ker bom sicer jaz proti vsem tistim osebam, katere tudi poznam, z vso strogostjo sodno postopal. 411

V Radovljici, 30. januarja 1911.

Andrej Bertoncelj, pekovski mojster.

OREHOVE TROPINE

koč najboljša, najizdatnejša in najcenejša krmo mlečni živini, konjem in prešicem priporoča tovarna oja

M. IVANČIČ v Medvodah.

148 Orchove tropine vsebujejo 56% proteina in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmlatim tropinam je K 18.— za 100 kg z vrčco vred.

Zahtevajte vzorce in navedila.

CROATIA

zavarovalna družba v Zagrebu.

Ustanovljena 1. 1904.

Podružnica v Trstu, Corso 1.

Telefon 25-94.

Centrala:

Zagreb, v lastni hiši, vogal Moravske in Preradovićeve ulice.

Glavna zastopstva:

Osijek, Reka, Sarajevo, Novisad, Ljubljana.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1) Na življenje

1) Zavarovanje glavne za slučaj doživljenja in smrti. 2) Zavarovanje dote. 3) Zavarovanje življenjske rente.

2) Proti škodi po požaru

1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnih). 2) Zavarovanje premicnih (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.). 3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žit, sena itd.).

3) Zavarovanje steklenih šip.

Natančnejše informacije daje

podružnica „Croatiae“ v Trstu, Corso št. 1, I. nadst.

odnosno

glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani

Kmet in Slivar.

108

Zadružno imetje v vseh delih znašalo je leta 1909:

K 2.116.216-86 Od tega temeljna glavica K 800.000-— Letni dohodek, premije s pristojbinami K 1.117.858-03 Izplačane škode K 3.023.103-48 Sposobni posredovalci in akvizitorji se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah znamenite Groharjeve slike **Primoža Trubarja**

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 440.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter na 4 1/2 % Kupa in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevem kurzu.

C. kr. avstrijske državne železnice. Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-04 jutraj: Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-28 jutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-12 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj i. k., Linz, Prago, Urađane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Koln.

11-40 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

1-32 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

2-30 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6-35 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Koln, Düsseldorf, Vlissingen, Trbiž.

7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-10 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice).

7-28 jutraj: Osebn. vlak v Kamniku.

7-06 popoldne: Meaneec v Kamnik.

7-35 zvečer: Meša. ec v Kamnik.

11- ponoči: Mešanec v Kamnik la ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Prihod v Ljubljano (juž. železnice)

7-14 jutraj: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorica, Trsta, Tržica.

8-52 jutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

10-12 dopoldne: Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolna, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.

11-20 dopoldne: Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Tržica.

2-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

4-17 popoldne: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorica, Trsta, Jesenic, Tržica.

6-58 zvečer: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja i. k.

8-15 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiža, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Tržica.

9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

11-22 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

6-46 jutraj: Mešanec iz Kamnika.

10-59 dopoldne: Mešanec iz Kamnika.

6-10 zvečer: Mešanec iz Kamnika.

10-30 po noči: Mešanec iz Kamnika la ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

Polo

najboljše tekoče čistilo za kovine.

najboljše tekoče čistilo za kovine.

1330

Stopnice, balustrade i. t. d.

Najnižje cene!

Lep lokal

za trgovino se odda s 1. svečanom
zraven trgovine Janko Češnika,
v. Lingarjeve ulice v Ljubljani. v.
Natančneje se poizve tam. 170

Notarskega kandidata

z nekoliko prakse sprejme takoj ali
čez čas **notar, I. Kogej v Postojni**,
kamor naj se tudi posljejo ponudbe
z naznanilom pogojev. 400

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 4220
L. SERENIKU v Spod. Šiški.

Uradniška hranilno društvo
v Gradcu, Herrengasse 7.

VABILO k pristopu v

XIII. sekcija

ki se prične 1. januarja 1911. Zadržnik po-
sta-nd, kdor prevzame vsaj en delež po 200 K,
plačljiv v 60 mesečnih obrokih à 3 K = 180 K.
— Po poteku sekcije se izplača 200 K in
dobičkovni preostanek (t. j. ca. 6% obrestova-
nje). Tudi je mogoče takoj zaprositi **po-
sojila** (deljiva z 200). Prospekti in tiskovine
brezplačno. **Nikahih predstroskov.**

HRANI NE VLOGE

se sprejemajo **od vsakogar** ter se obrestujejo od dneva vloge do dneva dviga po 4 1/2 %

6b 60dnevnih odgovodi pa za zneske nad
1100 K po 5%. — Obresti se kapitalizirajo
polletno. Rentnega davka prosto. Stanje
vlog 28t.0.000 K — Natančnejše podatke daje
Josip Kosen¹. Ljubljana, Krakovski nasip 22.

NARODNA TISKARNA

v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov, računov, kuvert, vizitnic itd.

Telefon šte. 85.